

Največji slovenski tednik v Zdrženih državah
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člana, na leto... \$0.96
Za nečlane... \$1.50
Za inozemstvo... \$2.00
NASLOV
uredništva in upravnika:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.

GLASNIK SLOVENSKEGA JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
Issued every Wednesday
Subscription price:
For members, yearly \$0.96
For nonmembers... \$1.50
Foreign Countries... \$2.00
OFFICE:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 32. Štev. 32.

Chicago, Ill., 14. avgusta (August) 1918.

Leto IV. Volume IV.

Ameriške vesti.

25letnica dr. M. B. št. 33 K.S.K.J.

V četrtek, na Veliki Šmarni dan, dne 15. t. m. bo obhajalo drugo najstarejše društvo v Pittsburghu, Pa., 25. letnico svojega obstanka, ali srebrni jubilej društva; to društvo je dr. Matere Božje št. 33 K. S. K. J.

Iz nekega dopisa smo nedavno posneli, da je bilo to društvo ustanovljeno dne 15. avgusta leta 1893, ali osem mesecev prej, nego naša K. S. K. J. ter je svoj pristop v K. S. K. J. kmalo po njeni ustanovitvi prijavilo.

Danes smemo zreti s ponosom na našo slovensko metropolo one države, kjer živi največ ameriških Slovencev — Pennsylvanije. Zgledu prvega društva, ki se je ustanovilo pred več kot 25 leti še v svojem mestu Allegheny, Pa., sedaj N. S. Pittsburgh, Pa. (dr. sv. Roka št. 15) je kmalo sledilo drugo društvo, dr. Matere Božje št. 33 v Pittsburghu, Pa. s svojo ustanovitvijo in pristopom k naši podp. organizaciji. Sedaj imamo v Pittsburghu (brez okolice) osem krajevnih društev K. S. K. J. z 1072 člani in članicami skupaj. Vsa ta društva lepo napredujejo, kar pomeni, da vlada med veliki pittsburskimi Slovenci lepa sloga in zapiranjja za prvo in največjo slovensko katoliško podporno organizacijo v Ameriki (K. S. K. J.).

Upamo, da nam bo doposlal kak uradnik dr. št. 33 za objavo nekaj zgodovinskih podatkov, o ustanovitvi in 25letnem poslovanju tega društva. Društvu M. B. št. 33 pa kličemo pri tej priliki: Vivat, Floreat, crescat! Še nadaljnih 25 let!

OSNOVANJE SLOVENSKE LEGIJE.

Rekrutiranje se prične takoj.

(Jug. Čas. Urad, Washington.)
Washingtonski listi od 9. t. m. poročajo, da je predsednik Wilson, po naznanilu vojnega departmana, odobril novačenje čet v Zdr. državah za Slovansko legijo, katero bodo tvorili Jugoslovani, Čeho-Slovaki in Rutenci (Ukrajinci). Novačenje bo razpisano takoj ter bodo poslani vsi, ki se bodo prijavili, v Camp Wadsworth, da se organizirajo in izvežbajo.

Ta Slovanska legija bo sestavljena tako, da bodo tvorili pripadniki istega plemena svoje lastne čete in večje oddelke. Isto tako bodo izbrani tudi častniki, izvršni poljski častniki, izmed pripadnikov dotičnega naroda, v kolikor bo seveda primerno in mogoče, potem ko bodo dovršili poseben kurz v centralni častniški šoli v Camp Lee, Va.

Slovani, ki se bodo upisali v to legijo, bodo morali doprinesiti dokaz, da so lojalni Zdr. državam in da se hočejo boriti proti sovražniku, katerega podaniki so oni in njih narod proti lastni volji.

Ta vest je zlasti za nas Jugoslovane nad vse razveseljiva in velikega pomena. Amerika nam nudi pomožno roko, da tudi sami z dejanjem pokažemo svojo svobodoljubnost; hoče nas vzeti pod svojo zaščito in nas opremiti z vsem potrebnim v borbi za osvobodjenje in zedinjenje našega naroda.

Sedaj je dana vsakemu zavednemu Jugoslovani priložnost, da pohiti pod ameriškim praporom svojim bratom na pomoč, da stopi pod ameriškim varstvom z orožjem v roki proti svojim največjim sovražnikom in pripomore, da se otresemo njih jarma. Sedaj ne more biti nobenega izgovora več

za odlašanje in oklevanje, kajti sedaj je prišel trenutek, da vsakdo pokaže svoje rodoljubje in revolucionarnost.

Tozadevni načrt za osnovanje Slovenske legije je bil, kakor znano, sprejet objednem z dvanajst-milijardno vojaško predlogo in se glasi:

AKT KONGRESA ZDR. DRŽAV ZA OSNOVANJE SLOVENSKE LEGIJE.

Bodi določeno po senatu in poslanski zbornici kongresa Zdr. držav amer.

Da naj se osnuje na način, kakoršnega bo določil predsednik, sila prostovoljskih čet, ki bodo tvorile enoto ali enote, kakor bo on odredil, sestavljene iz Jugoslovancev, Čeho-Slovakov in Rutencev (Ukrajincev), ki pripadajo tlačenim narodom avstro-ogrškega in nemškega cesarstva, bivajoči v Zdr. državah, ki pa niso državljanji in zaradi tega tudi ne podvrženi draftu. Ta sila naj bo poznana kot Slovanska legija ali pod imenom, katero bo določil predsednik.

Noben moški ne bo sprejet v to legijo, predno ne bo doprinesel zadovoljivih dokazov, da bo verno in lojalno služil stvari Zdr. držav in da se želi boriti proti cesarskim vladam Nemčije in Avstrije in njihovim zaveznikom.

Če se bo na ta način osnovala in po predpisih zapriščena za vojno službo, se more opremiti, vzdrževati in vežbati skupno z našimi lastnimi četami ali posebej, kakor bo določil predsednik, ter se more zatem poslati na ono polje akcije, katero bo določil predsednik, da se porabi proti našemu skupnemu v zvezi z našimi lastnimi četami ali z onimi kateregakoli naroda, ki je v sedanjih vojni združen z Zdr. državami, in posamezne postavke izdatkov, katere bo povzročila oprema, vzdrževanje, vežbanje in prevažanje take sile, se morejo plačati iz tozadevnih dovolitev, izdanih tu, ali iz vsake poznejše dovolitve v isti namen.

Predpostavljajoč, da se morejo ameriški državljani avstrijskega ali nemškega pokolenja, ali oni, ki so bili rojeni v tujih sovražnih deželah, ki pa so prestali potrebno preizkušnjo in katerih lojalnost je brezdvomna, imenovati po sprevidnosti vrhovnega armadnega in mornaričnega zapovednika v armado in mornarico Zdr. držav kot častniki.

Iz navedenega lahko vsakdo sam spozna, kaj določa zakon glede Slovanske legije, kedo more vstopiti v njo in kam se ta lahko pošilja. Vsled tega naj bi se vsakdo že sedaj odločil. Na noge, junaki, domovina Vas kliče!

Velika vojna razstava v Chicagu.

Vsled odredbe vlade Združenih držav se bo vršila v Chicagu, Ill. od 2. septembra do 15. septembra t. l. v Grant parku nad vse zanimiva vojna razstava, katero si bo vredno ogledati. S francoske fronte in z drugih front je došlo te dni v Chicagu 11 vagonov raznega uplenjenega vojnega materiala, kakor: nemških in avstrijskih topov, pušk, mečev, strojnih pušk, delov bomb, plinovitih mask, sestreljenih eroplanov, itd. Vse te trofeje bodo razstavljene v Grant parku za dobo 2 tednov. Videti bo tudi izkopane strelne järke, mehško obmejno naselbino, zasedeno z ameriškim vojaštvom, kako se naši vojaki vežbajo po raznih taboriščih, kako se zabavajo itd.

Za Slovane iz Chicaga in okolice je določeno dan 14. in 15. septembra, za obisk te razstave. Zadnji dan, v nedeljo dne 15. sept.

bo zaeno tudi Jugoslovanski dan. Že sedaj opozarjamo vse Slovence iz našega mesta in okolice, da naj si ogledajo 15. septembra to redko in zanimivo vojno razstavo. Slovenci se je bomo udeležili skupno s Hrvati in Srbi, ter bomo priredili tem povodom veliko parado v Grant parku. Vstopnina k tej razstavi znaša za odrasle samo 25c (dva otoka 25c) in sicer, ako se kupi vstopnice še pred 2. sep. Pri vrodu bo znašala vstopnina 50c za osebo. Vstopnice je že sedaj dobiti v pisarni uredništva "Glasila K. S. K. Jednote" na 1951 W. 22. Place. Vstopnice bodo na prodaj tudi pri raznih drugih Slovenceh našega mesta, tako tudi v South Chicago, Jolietu, Waukeganu, Milwaukee, itd, kar bomo naznanili v prihodnji številki našega lista.

POZOR predsedniki in tajniki raznih slovenskih društev iz Chicaga!

Predsedniki in tajniki vseh slovenskih društev, prosvetnih in podpornih, spadajočih k raznim Jednotam in Zvezam so uljudno vabljeni na sestanek, ki se vrši v četrtek, dne 15. avgusta t. l. zvečer ob 8. uri v dvorani bratov Lackovič, 1819 So. Fisk St. da se domenimo glede skupnega korakanja in udeležbe velike vojne razstave, na Jugoslovanski dan 15. septembra v Grant parku.

Po naročilu vlade Združenih držav:

Za Jugoslovanski priprav. odbor: Ivan Zupan; Ivan Kušar.
Dr. A. Biankini; St. D. Ratkovich.
John Palandič; Dušan Čelović.

Zavržen amandment k naborni postavi.

Washington, D. C. 12. avgusta. Senator Kirby iz Arkansasa je vložil danes pred senatskim vojaškim odsekom amandment, da naj bi se uvedlo zakon za vpopklie nabornikov šele od 21. do 45. leta, namesto od 18. do 45. Njegov predlog je bil z veliko večino zavržen.

Število vpoklicanega vojaštva iz države Illinois.

Število skupnega vpoklicanega vojaštva raznih oddelkov armade in mornarice znaša 275,625, ali enega moža na vsakih 12 izmed celokupne armade Združenih držav.

Država Illinois, je prispevala v sedanjih vojni za 19,625 več vojakov, kot pa za časa zadnje civilne vojne.

Te številke je sestavil te dni adjutant Dickson, kar je poročal na neki seji pri "Union League" klubu.

Ogromna ameriška tovarna za topove v Franciji.

Washington, D. C. — Vlada je odobrila načrt za gradbo ogromne tovarne za topove neke na Francoskem. Stvar bo veljala okrog \$30,000,000 in bo po obsegu tako velika, kakor znane Kruppove tovarne na Nemškem.

Molitve za zmago.

Raleigh, N. C., 8. avgusta. — Že pred nekaj tedni je izdal guverner države North Carolina Mr. Thomas W. Bickett na vse stanovce te države proklamacijo, da naj vsak večer ob 7. uri molijo za zmago zaveznikov. Sprva se ljudstvo ni držalo dosti te guvernerjeve proklamacije; a sedaj je pa molitve za zmago demokracije nad vtokracijo že uvedena po vseh mestih, trgih, vaseh in celo v najbolj samotnih in oddaljenih naselbinah države. Ko zavzoni "Ave Marijo" ob 7. uri zvečer, se združuje vse ljudstvo v

iskreni molitvi "Angelskega čiščenja."

Te lepe in nove navade se pred vsem drži redno tudi sam guverner Bickett. Ko se je mudil sinoči guverner Bickett izven mesta na nekem izletu pri "tenis" igri, je zazvonilo iz bližnje cerkve "Ave Marijo." Guverner je zaklical svoji družbi: "Poslušaj, k molitvi zvoni!"

Guverner je prenehal za par minut igro, ter je s celo svojo družbo tihoma opravil večerno molitev za zmago.

Pontiac, Ill. 10. avgusta. — Mestece Pontiac, je prvo mesto v državi Illinois, ki je uvedlo javno molitev za vojake Združenih držav in zaveznikov. Sleherni dan opoldne je čuti za minuto zvonove iz vseh cerkev mesta, ki opominjajo ljudstvo k molitvi. Ljudstvo, naj si bo že v hišah, ali javno na cestah, obstoji pri tej priliki ter moli odkritih in povešenih glav za uspeh in srečen povratek naših vrlih junakov.

LaGrange, Ill., 10. avgusta. — V našem trgu se je vpeljalo lepo navado, da zvonovi sleherni dan opoldne vabijo ljudstvo k skupni molitvi. S tem se daje javnosti v znanje, da je Amerika v vojni, ter da je treba moliti za zmago. Ta odredba je bila nedavno sprejeta v občinskem svetu. Vsak stanovnik trga LaGrange stoji in tihoma moli vsako opoldne po eno minuto za ta plemeniti namen.

(Op. ured.) Radovedni smo, če bodo razsvitljeni "Prosvetarji" trdili, da so te vesti izmišljene? Posneli smo jih iz znanih angleških chikaških listov, ki niso pri tem dostavili nobenega komentarja.

Morda bodo ti sovražniki molitve celo rekli, da je guverner države N. C. bedast, ker moli s svojim ljudstvom vred za zmago Amerike? Vsa čast in priznanje takemu vernemu in domoljubnemu guvernerju in takemu ljudstvu! Tudi naši ameriški vojaki na Francoskem radi molijo in vsled tega tako zmagujejo.

Naj še omenimo pri tem, da je poveljnik nekega večjega vojaškega taborišča na zapadu — ki slučajno ni katoličan — odredil, da mora iti sleherni vojak onega taborišča ob nedeljah k službi božji. Kdor se noče pokoriti temu ukazu, mora cepiti isti čas drva, ali opravljati kako težje delo. Dotični poveljnik (general) že ve, kaj dela, z vednostjo vojnega departmana.

Domoljubna podp. organizacija.

Aurora, Ill. — Na tu se vršiči konvenciji ameriške podp. organizacije "Moosov" se je dne 9. avgusta sklenilo, kupiti za \$1,500,000 Posojila Svobode četrte izdaje.

Vojne vesti

Nemci poraženi na celi fronti v Pikardiji. Montdidier osvojen.

London, Anglija, 10. avgusta. — Zavezniške čete so zavzele znamenito strateško mesto Montdidier, katero so imeli Nemci dlje časa v svojih rokah in za katero so se tako borili. Montdidier leži na južnem bregu reke Somme.

Bitka v Pikardiji se širi sedaj na južni strani od Arrasa; tako poročata današnja izdaja lista "Pall Mall Gazette". Danes zjutraj se je vršila huda bitka s popolno zmago zaveznikov in z velikim plenom vojnih vjetnikov.

Svojele tudi več sovražnega ozemlja iztočno od Amiens-a. Znamenita železniška proga Pariz-Amiens od sv. Justa, katero so dosedaj Nemci blokirali, je sedaj zopet prosta.

Nemci se sedaj umikajo na celi črti v Pikardiji, osobito v sredini, kjer jih Angleži hudo pritiskajo. Pri tem so si Angleži prisvojili Warvillers, Vrilly, Foiles, Rosieres in Vauvillers. Vse nemške pozicije na tej fronti so v veliki nevarnosti.

Paris, Francija, 10. avgusta. — Armada pod poveljstvom francoskega generala Debeney-a se je nepričakovano z vso silo pomaknila naprej. Pri tem je padlo nam v roke več tisoč vojnih vjetnikov. Vtem boju smo zasegli in ujeli tudi ves glavni stan neke nemške divizije s številnimi štabnimi častniki vred.

London, Anglija, 10. avgusta. — Število nemških vojnih vjetnikov iz Pikardije je danes naraslo na 24,000; tako se danes uradno poroča.

Hrabri Američani.

London, Anglija, 11. avgusta. — Ameriške čete so vprizorile med Somme in Anere nepričakovano uspešni napad na sovražnika. Ameriške in angleške čete so vsled tega zavzele Morlaucourt mer reko Somme in Anere. Pri tem so Američani vse protinapade hrabro odbili. Tako so Američani odbili sovražnika tudi na severnem bregu reke Vesle, kjer je skušal zopet zavzeti znano postojanko Fismette.

Veliki plen.

Paris, Francija, 12. avgusta. — Dasiravno so se Nemci vpirali z vso silo velikemu navalu francoskih čet, so si Francozi minulo nedeljo zopet priborili dosti važnih pozicij med reko Avre in Oise. Pri tem so zavzeli na zapadni in južni strani teh rek več vasi. Pri Boulogne — La Grasse so se naše čete pomaknile en sam dan za 6 in polj milj naprej od iztočne strani Montdidier.

Število vojnih vjetnikov iz Pikardije se računa dosedaj na 36,000 mož všteti 1000 častnikov; pri tem je bilo zaplenjenih tudi nad 500 sovražnikovih topov.

Nemci so skušali danes pomakniti vse svoje rezerve v prednjo vrsto pri Chaulnes Roye Noyon, kar so jim pa zavezniki prekržali. Pri Noyonu se je angleška armada pod generalom Rawlinsonom posebno dobro obnesla, ker je potisnila nazaj veliko večjo armado nemškega generala von der Marwitz.

Pershingova poljska armada.

Z ameriško armado na francoski fronti, 11. avgusta. — Prvo ameriško poljsko armado se je šele sedaj sestavilo in organiziralo; tej samostojni armadi bo zapovedal glavni načelnik ameriških čet, general John J. Pershing. Pershingu bodo pridrženi sledeči korni poveljniki: major gen. Liggett, Bullard, Bundy, Reed in Wright.

Prva ameriška armada sestoji torej iz 4 armadnih korov; vsak izmed teh korov šteje po 2 ali več divizij. Na podlagi števila 4 divizij k enemu koru in 4 korov za eno poljsko armado, šteje torej ista okrog 432,000 mož.

Nemška armada v pasti.

London, Anglija, 12. avgusta. — Zavezniške čete v Pikardiji so spravile večji del nemške armade v past. Od reke Ancre do Oise so sazele na 35 milj dolgi fronti vse važne postojanke ter obkolile sovražnika od dveh strani. Istotako se godi Nemcem slaba pri Albert-Noyonu. Ondi so se morali tudi

daleč nazaj pomakniti ter pustiti za sabo velike množice municije in drugega vojnega materiala. Nemci so bežali na vse strani v divjem begu in neredu samo da so si za silo rešili življenje. Zatem so skušali prodrati v naše vrste pri Peronne, Roye in Lassingny, toda hrabra armada maršala Foeha jih je tudi od tam potisnila nazaj. Na severni strani so Američani s pomočjo Angležev prodrli 10 milj dalje od Braya in zavzeli več važnih postojank.

Zavezniki so imeli zadnje dni take uspehe, da so zaplenili že nad 700 nemških topov in odvedli nad 40,000 nemških vojakov v vojno vjetništvo. Na tisoče vjetnikov prihaja še vedno v naše vrste, katerih ni bilo še mogoče natančno prešteti. Ti vjetniki so večinoma Prusi in Bavarci.

Boljševiki v stiskah.

London, Anglija, 12. avgusta. — Ministrski predsednik boljševiške vlade Lenine in njegov pribojnik Trotzky sta zbežala vsled strahu iz Petrograda v Kronštad. Tako se glasi neko poročilo poluradnega nemškega izvestja v nekem švicarskem listu.

V Petrogradu in drugih večjih mestih Rusije se je pojavilo zadnje dni hudo revolucionarno gibanje napram boljševikom; v raznih mestih, kjer so imeli boljševiki glavno besedo, so iste stranoglavili in nadomestili vlado z menševiki (voditelji zmerne stranke).

V Kazanu so nasprotniki umorili zloglasnega vodjo boljševikov Olšinskija, ki je s svojo Rdečo gardo moral ljudstvo v Novgorodu in Riazanu.

Dalje se semkaj poroča, da se bo v kratkem preselil iz Moskve v Pskov nemški poslanik Helfferich iz strahu pred revolucionarji.

Iz Kijeva prihaja poročilo, da je bil Boris Danksio, morilec bivšega nemškega feldmaršala Eichhorna minulo soboto usmrčen.

Čeho-Slovakom na pomoč.

London, Anglija, 12. avgusta. — Angleške in japonske čete so se pričele izkrkavati v Vladivostoku, odkoder se bodo podale naprej proti usrški fronti. Pri prihodu so Čeho-Slovaki novodošlece navdušeno pozdravljali.

Zaeno se semkaj poroča, da so se Čeho-Slovake čete zadnji čas pomnožile z 75,000 na 300,000 mož. Tem četam se je namreč pridružilo lepo število Srbov in kozokov. Poveljnik čeho-slovaških čet in začasni predsednik sibirske republike, general Horwath se bo obrnil na zaveznike, da bi mu poslali na pomoč saj 150,000 mož, s katerimi misli potisniti Nemce nazaj in narediti mir v Sibiriji.

Finska je za monarhijo.

Stockholm, Švedska, 12. avg. — V finskem državnem zboru se je sinoči odglasovalo za zopetno uvedbo monarhije; predlog je bil sprejet z 14 glasovi večine. Volitev kralja se bo vršila tekom meseca oktobra tekočega leta. Splošna je sodba, da si bodo Finci izbrali za bodočega vladarja kakega nemškega princa.

Bolgarski car zbežal na Nemško.

London, Anglija, 10. avgusta. — Bolgarski car Ferdinand je s svojo celo družino zbežal na Nemško, ter se mudi sedaj v Nauheimu, kjer bo ostal za nedoločeni čas vsled navideznega slabega zdravja.

V obče se sodi, da je bolgarski car zbežal iz dežele vsled tega, ker se boji posledic notranjih nemirov na Bolgarskem, da bi ga razburjeno ljudstvo ne odstavilo, ali celo umorilo.

Društvena naznanila in dopisi.

Joliet, Ill.

Slovenski vojak Frank Sterbentz, eden izmed 15tih vojakov, kateri so vsi člani društva Vitezi sv. Jurija št. 3. K. S. K. Jednote v Joliet, Ill. Kakor je razvidno ima društvo št. 3, sedaj po številu vojakov prvenstvo.

ki kupujejo vstopnice za to igro. — Vsi za enega, eden za vse! S sobratiskim pozdravom
Za odbor:
Frank Miholič, tajnik.

NAZNANILO.

Naznanjam članom in članicam društva sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J., Canonsburg, Pa., da je bilo sklenjeno na seji 4. avgusta, da tisti, ki se ne bo udeležil treh sej zaporedoma, plača 50c kazni v društveno blagajno; izvzeti so nad 5 milj oddaljeni. Dalje je bilo tudi sklenjeno, da društvo priredi veselico 31. avg. v dvorani dr. Postojnska Jama v korist društvene blagajne; plačati bo moral vsak član vstopnino \$1.50 in članice 50c če se vdeležijo veselice ali ne; izvzeti so bolniki in oddaljeni nad pet milj.

Dalje naznanjam da sem prejel iz glavnega urada K. S. K. J. o trojke znake, katere prodaja društvo po 5c komad toraj če hočejo kateri stariši, ki imajo otroke v Mladinskem oddelku K. S. K. J. znake, jih lahko dobijo pri meni.

S sobratiskim pozdravom
Frank Kirn, tajnik.

Denver, Colo.

Nimam nič kaj veselega poročati; pač pa ravno nasprotno; namreč da je dne 24. julija v Gospodu zaspal član dr. sv. Roka št. 113 K. S. K. J. J. Frank Cvar, kateri je bil član našega društva 9 let in 8 mesecev. Pokojni je bil doma iz fare Sodražica, vas Zapotok; moral je zapustiti to solno dolino v najboljši starosti 35 let za pljučnico. Tukaj zapuščajo žalujočo soprogo in enega sinka prve žene, v stari domovini očeta. Pogreb se je vršil 23. julija katerega so se udeležila sledeča društva: dr. sv. Jožefa J. S. K. J.; dr. sv. Martina Z. S. Z.; dr. sv. Jakoba N. H. Z. in društvo sv. Roka, pri katerem je bil član dolgo vrsto let. Tukaj je zopet zglede tistim, ki pravijo: kaj mi hoče društvo? Tem potem se zahvaljujem vsem društvom, ki so se udeležila pogreba v imenu društva sv. Roka. Bog daj umrlemu sobratu večni pokoj in mir; soprogi in sinku naše sozaljce.

Louis Andolšek, tajnik.

Willard, Wis.

Cenjeni sobrat urednik: Dolgo časa sem čakal, da bi se kedó oglasil iz Willarda; ker pa le vsi molčijo, se bom pa jaz. Torej sedaj smo dobili semkaj častitega župnika Rev. Jakob Černe-ta iz Sheboygena, za nekaj časa, ki bode skušal urediti farne zadeve v naši naselbini. Seveda bo pri tem treba dosti truda in dobre volje. Zatorej stopite dragi mi slovenski farani le skupaj, ako bomo skupaj držali, bomo imeli uspeh. Saj si še posamezni farmer pomagaj; čemu bi ne zamogli vsi skupaj zdrževati lastne farne občine, ali cerkve? Le korajžje, pa bo za vse prav!

Dne 4. julija smo imeli tukaj prav lepo parado, tako da jo bo vsakdo pomnil še pozna leta; le škoda, da nam je pri tem dež malo nagajal. Govornika smo imeli v slovenskem jeziku in sicer rojaka Math Bombač-a. Dasiravno je govornik priprošt farmer, je izvrstno pri tej priliki nastopil s svojim jedrnatim govorom. Prav iz srca mu častitamo in se mu zahvaljujemo za njegove krasne besede. Hvaležni smo tudi vsem ostalim, ki so kaj pri tej prireditvi pripomogli.

Naznanjam tudi vsem članom naše podružnice Slov. Nar. Zveze (Slovan na dan!), da se bo vršila zanaprej seja vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po maši v šolski dvorani. Prosim vas, da pridite vsi člani k prihodnji seji. Prispevke, ali darove pa lahko izročite kakemu izmed odbornikov in sicer, več, ali manj; rajše pa več, saj bo to v korist našim bratom v stari domovini.

Te dni se je poročil tukaj rojak Anton Zevnik z gdč. Edo Clear. Bilo srečno!

K vojakom sta se podala naša rojaka John Jordan in Anton Zevnik, da bosta pomagala štucati predolge kajzerjeve brke. Želimo jima mnogo uspeha, zdravja in korajžje in da bi se srečno vrnila nazaj po končani vojni.

Te dni se je poročil tukaj rojak Anton Zevnik z gdč. Edo Clear. Bilo srečno!

K vojakom sta se podala naša rojaka John Jordan in Anton Zevnik, da bosta pomagala štucati predolge kajzerjeve brke. Želimo jima mnogo uspeha, zdravja in korajžje in da bi se srečno vrnila nazaj po končani vojni.

Te dni se je poročil tukaj rojak Anton Zevnik z gdč. Edo Clear. Bilo srečno!

K vojakom sta se podala naša rojaka John Jordan in Anton Zevnik, da bosta pomagala štucati predolge kajzerjeve brke. Želimo jima mnogo uspeha, zdravja in korajžje in da bi se srečno vrnila nazaj po končani vojni.

Te dni se je poročil tukaj rojak Anton Zevnik z gdč. Edo Clear. Bilo srečno!

K vojakom sta se podala naša rojaka John Jordan in Anton Zevnik, da bosta pomagala štucati predolge kajzerjeve brke. Želimo jima mnogo uspeha, zdravja in korajžje in da bi se srečno vrnila nazaj po končani vojni.

Te dni se je poročil tukaj rojak Anton Zevnik z gdč. Edo Clear. Bilo srečno!

K vojakom sta se podala naša rojaka John Jordan in Anton Zevnik, da bosta pomagala štucati predolge kajzerjeve brke. Želimo jima mnogo uspeha, zdravja in korajžje in da bi se srečno vrnila nazaj po končani vojni.

Semkaj je prišlo na počitnice nekaj živih cvetk iz vaše blažene Chicago; škoda da ne ostanejo tu za stalno. Kakor vse kaže, jim farmersko življenje bolj ugaja kot pa v mestu; posebno brhko se sudejo te cvetke okoli žetarja, ko molzejo krave.

Rojak Frank Kobal se tudi prav dobro med nami počuti; še za mežnarja bo, ker je blizo cerkve pravi, da bo tisto žnorce kar iz turna v hišo napeljal na moderni način. Tako je prav. Vsak delavec mora rabiti tukaj vse svoje orodje in ravno tako bo tudi pri mežnarji; samo skrbeti mora za malo težji zvon, ker sedanjega bi lahko se stolpa potegnili.

K sklepu še apeliram na vse naše rojake in rojakinje iz Willarda in okolice, da pristopite k naši podružnici Slov. Nar. Zveze, da nas bo več skupaj.

S pozdravom
Happy.

Lokalne vesti.

Poroka.

Dne 12. t. m. se je poročila v naši slovenski cerkvi gdč. Marija Spiler rodom iz cerkljanske fare blizo Krškega z rojakom Anton Urbanč-om, doma iz leskovske fare na Dolenjskem, živečim v De Pue, Ill.

Novoporočena sta obhajala žentovanje v Chicago v krogu svojih sorodnikov in prijateljev, ter sta se večeraj podala na svoje novo domovanje v De Pue, Ill. — Iskrene čestitke! Bilo srečno!

Pozor rojaki državljani!

Vse rojake državljane iz naše naselbine opozarjamo s tem, da naj se zanesljivo registrirajo prihodno sredo, dne 21. t. m. glede bližajočih se jesenskih volitev. Registracija se vrši v običajnih volilnih prostorih raznih wardov in precintov zjutraj od 5. ure do 9. ure zvečer. Registrirati se mora vsakdo, ki se hoče udeležiti prihodnjih primarnih in rednih volitev. Rojaki volilci! Storite torej svojo državljansko dolžnost.

S. N. Z.

V. Zapisnik seje izvrševalnega odbora "S. N. Z." v Ameriki, katera se je vršila dne 31. julija 1918 na domu tajnika.

G. predsednik Paul Schneller otvori sejo ob 8:30 zv., pozove tajnika, da prečita imena uradnikov.

Navzoči so: Paul Schneller, Josip Svete, Dr. J. M. Seliškar, Dr. Frank J. Kern, Agnes Zalokar, Louis J. Pire, Anton Grdina in Fr. Hudovernik.

Odsoten: Janko Ambrož. Tajnik prečita 5. zapisnik seje dne 12. julija in se sprejme z malimi popravki.

Tajnikova poročila: A. Finančno poročilo za mesec julij.

Prispevki za Narodni davek, članarine i. t. d.:

Rezit št.		
72	Fr. Hudovernik za N. davek, št. 8.	\$ 2.00
73	Fr. Suhadolnik, za do št. 6. in 7.	6.00
74	Josip Černe, za do št. 7.	1.00
75	Ilirija, št. 23. New York, N. Y. članar.	60.00
76	Dr. Janez Ev. Krek, št. 1. Cleveland, O. do.	25.00
77	Ant. Eppich, za do št. 7.	1.00
78	Louis J. Pire, za do št. 7.	5.00
79	I. M., do št. 7.	1.00
80	Slovan na dan št. 25. Willard, Wis.	18.00
81	Ilirija, št. 27. Rock Springs, Wyo.	17.00
82	Louis Mežnar, do št. 7. in 8.	1.00
83	Ignac Pekol, do št. 7.	2.50
84	Frank Pekol, do št. 7.	2.50
85	Joe Marolt, do št. 7.	1.00
86	Joe Kregar, do št. 7. in 8.	6.00
87	Frank Pojš, do št. 7.	5.00

88	Ivan Zorman, od št. 7.	3.00
89	Jakob Ambrož, do št. 6. in 7.	4.00
90	John Gržinič, do št. 7.	1.00
91	Hinko Bole, do št. 7.	1.00
92	Anton Grdina, do št. 7.	20.00
93	Frank Zupančič, do št. 7.	1.00
94	Louis Zakrajšek, do št. 7. in 8.	.50
95	Anton Novak, do št. 7.	2.00
96	Frank Tomažič, do št. 7.	1.00
97	Ivan Tomažič, do št. 7.	2.00
98	Carmen Korče, do št. 7.	5.00
99	France Korče, do št. 7.	1.00
100	Herman Mohorčič, do št. 7.	7.00
101	Frank Mohorčič, do št. 7.	1.00
102	Joseph Kozely, do št. 7.	2.00
103	Dr. Janez Ev. Krek, št. 29 Forest City.	59.00
104	Knezoškof Jeglič, št. 5 Joliet, Ill.	100.00
105	John Pikš, do št. 7.	1.00
106	Josip Jenič, do št. 7.	5.00
107	Anton Ogrin, do št. 7. in 8.	1.00
108	Frank Drašler, do št. 7.	5.00
109	Josip Meden, do št. 7, 8, 9 in 10.	2.00
110	Anton Kovačič, do št. 7.	1.00
111	Karol Vintar, do št. 7.	1.00
112	Mike Pikš, do št. 7.	1.00
113	Anton Pluth, do št. 7.	3.00
114	Jakob Jare, do št. 7.	1.00
115	Frank Brajer, do št. 7.	1.00
116	Josip Faletič, do št. 7.	1.00
117	Rudolf Perdan, do št. 7.	2.00
118	Josip Zalokar, do št. 7.	5.00
119	Frank Žnidaršič, do št. 7.	1.00
120	Zveza J. Ž. I. D. Cleveland, O.	50.00
121	Jugoslavija št. 6 La Salle, Ill.	40.25
122	Ilirija, št. 27. Rock Springs, Wyo.	6.30
123	Agnes Zalokar, do št. 7.	2.00
124	Anton Anžlovar, do št. 7. in 8.	4.00
125	Podr. "S. Gregorčič", št. 13 Chisholm, Minn.	22.00
126	John Pirnat, do št. 7, 8, 9 in 10.	2.00

Skupaj dohodkov v mesecu juliju: \$515.75

Stroški:

Ček št. 15 The Burrows Br. Co., za knjige itd.	\$ 21.26
Ček št. 16 "Sloga", tiskovina	3.50
Ček št. 17 Jugoslovanska Kancelarija	100.00
Ček št. 18 Tajniku nagrado	10.00
Ček št. 19 Slike iz slavnosti dne 4. julija, Washington, D. C.	12.50
Skupaj stroškov v juliju	\$147.26

NOVI ČLANI:

Pri podružnici: Dr. Janez Ev. Krek, št. 1, Cleveland, Ohio: Stauko Mlakar, Louis Lahkar, John Pureber, Frank Pohar, John Pirnat, John Rakaša, Frank Zorich, John Levar, Frank Mohorčič, John Požun, Andrej Noč, France Korče, Joseph Kozely in Herman Mohorčič. Skupaj 14 novih članov.

Jugoslavija, št. 6, La Salle, Ill.: Frank Podbršček, Frank Šebart, John Bratkovič, Anton Baznik, Mihael Urbanč in Math. Komp, ml. Skupaj 6 novih članov.

Simon Gregorčič, št. 13, Chisholm, Minn.: Frances Brite, Rev. John E. Schiffer, Karol Pakič, Frank Čampa, Ivan Klun, Ivan Požar, John Sušak, Ivan Čampa in Peter Staudohar. Skupaj 9 novih članov.

Strakelj, Rev. Benigen Snoj, Louis Skulj, Martin Semanič, August Šubelj, Frank Sakser, Louis Rupnik, Josef Rems, Frances Ribič, Antonija Rupnik, Peter Rode, Jozefina Pavlič, Ivana Ulčar, Mary Tomec, Gabriel Tassotti, Josef Trost, Ivana Šubelj, Peter Vogrič, Joseph Vogrič, Serafin Vene, Fr. Vauptič, Mary Ulčar, Angela Ribič, Blaž Hergula, Ula Zakrajšek, Ignac Zajec, Mary Weith, John Waletič, Franciška Volk, August Jakopič, Matija Cagram, Mary Botijev, Tonny Blažin, Louis Avsenik, Mary Jakopič, Andrej Guhič, Frances Dolar, Josip Dolar, Bonifacij Dimnik, Frank Kreeh, Ignacij Jerman, Ana Habjan, Filip Hergula, Ignacij Hude, Anton Contarin, Josip Cvetkovič, Ana Beljan, John Bučar, Anton Burgar, Mary Fugina, Joseph Felicijan, Math Fabjan, Viktor Češarek, Joseph Češarek, Viktor Kubelka, Valentin Kreeh, Anton Kompare, Henrik Knez, Alois Gregorin, Milka Medved, Angela Martine, Jerca Mus, Ludovik Mus in Peter Mihelič. Skupaj 77 članov.

Slovenska Svoboda, št. 26, San Francisco, Cal.: Poldra Rauch, Martin Šuklje, Frank Težak, John Stariha, John Russ, John Golobich, Anton Šuklje. Skupaj 7 novih članov.

Ilirija, št. 27, Rock Springs, Wyo.: Urban Tauchar, Miloš Vujšič, Marija Radošević, Marko Jurčič, Ana Zivkovič, John Zivkovič, Mary Šubie, Franciška Tolar, Katarina Šibie, Anton Rudolf, Matilda Jakovac, Joe Kolman, Franciška Mrak, Ben Vukovič, Andrew Fortuna, Mary Oblak, Frances Vehar, Frank Vehar, Mary Leskovic, Matt Ferlič, John Sedej, Lovrenc Leskovic, Cecilija Ferlič, Mary Stalik, Mary Taucher, Ana Mrak, Jakob Mrak, Tezija Sedej, Anton Sedej, Peter Lužar, Frances Urek, Frank Oblastnik, Matt Mravlja, Leo Poljanec, John Dolenc, Frank Ferlič, Ivana Ferlič, John Keržnik, Juraj Radošević, John Urek, Apolonia Mrak, Frank Tolar, Peter Maslov, Valentin Staliek, Angela Keržnik, Steve Delič, Frank Plemel, Frank Košak, Lovrenc Kokalj Fr. Plemel, Valentin Benedičič, Luka Jereb, Frank Benedičič in Rev. Persé. Skupaj 56 novih članov.

Dr. Janez Ev. Krek, št. 29, Forest City, Pa.: Joseph Osolin, Fannie Susman, Joseph A. Dečman, Frank Susman, Matija Muhič, Frank Lauš, Math. Komin, Lovrenc Kotar, Frank Pautzar. Skupaj 9 novih članov.

Spremembe v članstvu: Prestopili od podružnice št. 1, Cleveland, O.: Rev. K. Zakrajšek, Valentin Orehek in Josip Košir, v New York, N. Y. Rev. Anton Schiffer k št. 27 v Rock Springs, Wyo.

B. DOPISI IN DRUGA POROČILA.

New York, N. Y.: Tajnik poročila, da so podružnici dali ime "Ilirija" št. 23, SNZ.

Forest City, Pa., poročila g. predsednik, da so dne 7. julija t. l. ustanovili novo podružnico s pomočjo g. Josip Zalarja iz Joliet, Ill. Ime so si izbrali "Dr. Janez Ev. Krek", št. 29, SNZ. Pošiljajo imenik odbora in članstva.

Joliet, Ill.: Tajnik poročila, da so na zadnji seji podružnice sklenili, da se pošlje nadaljnih \$100.00 za narodni davek SNZ, ter se zahvaljujejo Zvezi za poslano knjigo in druge potrebščine, ki se rabijo pri podružnici.

Fairbank, Pa.: Rojak J. H. prosi potom urednika C. A., da bi rad dobil natančnejše informacije glede SNZ. Tajnik poročila, da je vse potrebno odposlal na svoje mesto.

San Francisco, Cal.: Tajnik podružnice poročila imenik članov in podrobnosti o napredku podružnice.

Washington, D. C.: Od Jugoslav Press Bureau prosijo za informacije o vojnih posojilih. Tajnik Zveze, ki je bil pri III. vojnem posojilu tajnik za Slovenski oddelek v Clevelandu, O., poročila, da se je poslalo vse potrebne informacije.

Rock Springs, Wyo.: Podtajnik poročila, da so na seji dne 21. julija t. l. izbrali ime podružnici in sicer "Ilirija" št. 27, SNZ. Pošiljajo nekaj denarja za članarino. Imenik članov, ter prosijo za poslovne knjige itd. Nadalje poročila, da so dne 4. julija t. l. vsa društva v tej naselbini nastopila pri patrijotični paradi pod nadzorstvom SNZ.

Naša skupina je dobila prvo nagrado. Do 50 oseb je oblek

narodno nošo in predstavljalo starokranjsko gorenjsko ženitovanje. Poleg godcev, naloženih v lojtrn voz, nalašč napravljen za to priložnost, sta žela pošteno zaslužno starčina brat John Mrak in teta sestra Franciška Keržnik.

Obleke so bile krasne in nastop vse udeležence vse hvale vreden. Pred tremi meseci ustanovljena podružnica SRZ. je po dolgih mukah mirno v Gospodu zaspala. Ker ni bilo nobene gotovine na rokah, je izdihnila seveda brez testamenta.

Bizerte, Afrika: Pošiljajo naši Jugoslovanski bore iz solunske fronte najlepše častitke k prvemu vseslovenskemu zboru, ki se je vršil meseca aprila t. l. v Cleveland, Ohio in pozdravljajo vse člane in članice SNZ.

Chisholm, Minn.: Tajnica gdč. F. B. poročila, da so si izbrali ime podružnici "Simon Gregorčič" št. 13, SNZ. Pošiljajo imenik odbora, članstva, prosijo za knjige in druge potrebščine, ki se rabijo pri poslanjanju, ter naznanjajo, da bodo v kratkem času imeli javen ljudski shod, na katerem bodo poročali o našem pokretu.

St. Louis, Mo.: Jugoslovanska tyrdka z zlatino poročila, da ima še v zalogi Jugoslovanske znake; cena je za zlat znak \$1.20 komad. Glede naročitev znakov za Zvezo se sklene, da se naredi velikost in potem število za naročitev, da se lahko poizve za ceno in kakovost.

La Salle, Ill.: Pošiljajo svoto \$40.25 za narodni davek SNZ, nekaj sprememb naslovov in njih napredek o podružnici, da se jako dobro razvija.

Washington, D. C.: Iz Jugoslovanske Kancelarije pošiljajo pobotnico za \$100.00 poslano od SNZ. in Identification Cards za podružnice Cleveland, New York in Joliet, Ill.

Vsak član, kateri želi imeti te vrste karte od Zveze, mora najprvo vložit prošnjo z dvema slikama, velikost 2x2; pri svoji podružnici kamor spada. Podružnice na svoji redni seji glasujejo o tem in po seji pošljejo prošnjo na glavni urad Zveze za izdajo istih.

Geneva, Švica.: Rojak g. Anton Lušin, ki je uslužen pri Srbskem Rdečem križu, pošilja najlepše pograve vsem članom in članicam SNZ, ter pošilja ob enem več rokopisov in izrezkov iz Slovenskega Naroda, Slovenca in drugih slovenskih listov iz domovine, da bi se tukaj priobčili. V pismu omenja, da naša stvar z vsakim dnem bolj raste in kakor on vidi, je "Finis Austria", ampak z njim začetek Jugoslavije.

Rim, Italija. — Podčdbor Londonskega odbora, podružnica v Rinu, pošilja dva časopisa tiskana v italijanskem jeziku, "La Russia Nuova" in "La Russia", Roma Domenica 16, Ciugno 1918. V teh časopisih je vsepolno člankov o našem gibanju.

Tajnik poročila, da je začel postavljati imenik vojakov, ki se borijo za svobodo vsega sveta v ameriški in jugoslovanski armadi.

Radi tega se opozarja vse tajnike podružnic, da naj vse take slučaje obvestijo na glavni urad Zveze, če je kdo odpotoval k vojakom.

Predložijo se razni računi v izplačitev. (Glej račun ali poročilo tajnika.)

Naročitev nove vrste razglednic, ki jih bo založila SNZ. in katerih čisti dobiček se bo stekal v sklad narodnega davka. Te razglednice so tmetniško delo našega Jugoslovana g. Gašparija, ki so jih slovenski dijaki v Švici založili in jih tam prodajajo za sklad za Slovenske Immigrant, ter so bile tudi poslane v Ameriko, da bi jih tukaj dali lahko delati. Karte se naročijo in se bodo prodajale po 5c komad, za podružnice 100 komadov za \$2.50.

Slike na kartah predstavljajo: A) Ko naše stare ženice nosijo v svojih narodnih nošah k blagoslovu o Veliki noči in B) Kako nosijo na Cvetno nedeljo butare k blagoslovu.

G. predsednik poročila o seji J. N. Sveta v Washingtonu, D. C., o sprejemu tega odbora pri državnem tajniku R. A. Lansingu in o slavnosti in razvrtju Jugoslovanske zastave dne 4. julija t. l. Poročilo se vzame z navdušenjem na znanje.

Ker je bil dnevni red dovršen, zaključil predsednik sejo ob 11:15 zvečer.

Paul Schneller, predsednik.

Fr. Hudovernik, tajnik.

BRANJE Z NEKOLIKO DNEV
LJONOV SAVENIKOV
MORA JESTI.

Kako štediti s sladkorjem.

(Po navodilu živilske administracije Zdrav. držav.)
Ne privadi se, da bi deval drugo, ali celo tretjo žlico sladkorja v kavo, ali čaj; sčasoma se boš prepričal, da popolnoma zadostuje že ena sama žlica.
Ne strši cele žličke stolčnega sladkorja na kako sadje, ali jed, če si morda nevedoma zajel preveč sladkorja iz posode. Stradi s sladkorjem in deni ga nekaj zopet nazaj v posodo; preveč sladka jedila niso koristna zdravju.
Ako rabite takozvano kondenzirano (condensed) mleko, za to, ali drugo stvar, ne jemljite pri tem običajni odmerki sladkorja, kajti to mleko bo jed že samo ob sebi osladilo.
Ne delajte sladkornega sirupa pri pripravljaju finega peciva (cakes); rabite namesto istega raje sladkorno tekočino iz posode konzerviranega sadja. Namesto sirupa pri zajtrku rabite lahko pri cerealiyah, stolčene rozinke in dateljne.
Ne postavljajte čaše s sladkorjem na mizo pri vsaki jedi, če sploh ni potreba nobene stvari sladiti. Ne ravnejte torej preveč potrato s sladkorjem.
Pomnite, da je potreba ves sladkor uvažati na ameriški trg z otoka Kuba. Dosti tega blaga se uniči že med prevozom, ker nemške submarinke potaplajo naše tovorne parnike. Lahko torej nastane še večje pomanjkanje sladkorja.
Kar se tiče jedil iz pšenične moke, je Zvezna živilska administracija s 1. avgustom t. l. preklicala uradno določbo za omejitve močnatih jedil po hotelih, restavrantih, klubih in po jedilnih vozovih raznih železnic. Vendar je naredilo ljudstvo širom držav prostovoljno zaobljubo, da bo s štednjem pri močnatih jedilih še nadaljevalo, dokler ne bo posravljen ves žitni pridelek letošnje žetve. Vlada izreka torej pri tej priliki vsem hotelom, restavrantom in vsem ljudstvu priznanje in zahvalo na tem patrijotičnem delu in upa še v prihodnje, da ne bo ameriško ljudstvo ravnalo preveč potrato s hrano. — Javne obednice (hoteli itd.) bodo dajali zanaprej gostom na razpolago takozvani kruh "zmage" (Victory bread) kar je vse hvale in priznanja vredno.
Glavni živilski ravnatelj, Mr. Hoover, ki se mudi sedaj v Evropi je poslal te dni sledečo brzojavko: "Čul sem, da so se razni hoteli, restavrant, klubi itd. prostovoljno zavezali, da ne bodo rabili do končane žetve nobene pšenične moke; to je vse hvale vredno, in patrijotično delo. Ta patrijotičen čin se čuje celo semkaj v Evropo, ter znači pravi demokratični čut.
Iskrena hvala vsem Amerikancem, ki so vzdržali v zadnji kampanji pri štedenju pšenice. S tem ste veliko pripomogli zaveznikom dasiravno je bil naš žitni pridelek bolj pičel.
Jaz sem trdno prepričan, da bomo še v prihodnje štedili s pšenico in drugim živežem, ter da bomo lahko na ta način pomagali vse zaveznikom dospeti do zmage.
Herbert Hoover."
Dasiravno se ne more navesti natančnih podatkov, se vseeno sodi, da so razni hoteli, restavrant, klubi itd. od 1. oktobra 1917 do 1. avgusta 1918 prištedili od 175 do 200 milijonov funtov pšenice, dalje 150 milijonov funtov mesa, in 50 milijonov funtov sladkorja. Vsakdo, kdor je štedil med tem časom pri živilih je storil s tem patrijotičen čin, kojega vrednost se ne da opisati.
Dne 29. marca t. l. se je v Washingtonu izreklo nad 500 zastopnikov lastnikov hotelov, da bodo štedili pri močnatih jedilih. Vso pšenico, ki je preostala od lanske letine se je poslalo zaveznikom. Zavezniki ne morejo nadaljevati vojne brez kruha; to je treba pred vsem pomisliti. Izvoz ameriškega žita je znašal namreč 140 milijonov bušljev same pšenice. Med tem časom je varčevalo s pšenično moko tudi okrog 200.000 lastnikov restavrantov.
Železniške družbe so minuli teden uvedle po svojih jedilnih vozovih (dining cars) novo odredbo, da je določeno samo eno žličko sladkorja na eno osebo pri obedu; to znaša 2 funta zdrobljenega sladkorja povprečno na me-

Hišica ob Savi.

NABODENA PRAVLJICA.
(Spisal Ivan Jenko.)
Vsakemu so se priljubili kraji, kjer je užival brezskrbne otroške dni, sam ne vede, da je srečen. Šele ko je skušnija s trpke roko na tujem, kjer smo upali in pričakovali raja, odprla nam prazno puštinjo, hiti duh nazaj v rojstne kraje. Tu si stvarja srečne trate in vse obdaja z ono čarobnostjo, s katero ljubezen in daljava krasita priljubljeni predmet. S takimi čuti se spominjam tebe, sivi dedek! Ti si bil majhen moštček, zavil v kožuh, s pipico v ustih. Drugi te niso častili, tudi ne vem, ali si svoje življenje kdaj hlepel po časti, a meni se je vtisnila tvoja podoba in kar si govoril, ostane mi nepozabljivo. Nisi me učil zlatih nauk, ker vedel si, da ti vselej aidem, a pravil si mi povedati, lepše in ljubše mi, kar sem jih slišal kdaj pozneje. Kako je bilo lepo ko so govorile ptice in z ribicami igrala vrbe, ko so cvetke govorile z menoj in jaz s njimi! Vse to si mi pravil ti in še mnogo drugega, kar je učenost pregnala iz glave in spomina, kar pa se je vtisnilo v srce in kar še zdaj temno in skrivno čuti duh.
Ti sicer nisi mislil, da s svojimi pravljicami seješ čudno seme v mlado srce. Sključeno si sedel na skali ob Savi, po bregu se je pasla živina, jaz pa sem si odrezal vrbovo šibo in skakljal ž njo po prod. Ko si ti iztolel pipico in se jaz naskakal, nadlegoval sem te, da mi praviš povesti.
"Glej," si mi odgovoril enkrat, "ko sem bil jaz majhen, vozil smo se tu pod bregom v mlini in zdaj teče Sava in kmalu bo odplavila tudi tu, kjer sva mi dva sedaj."
"A dedek, jaz sem te prosil povesti!"
"Le počakaj. Glej, tam na oni strani, krog one hišice je tekla voda, zdaj jo opira samo se na eni strani."
"A dedek, kaj to meni mari?"
"Glej, to vse je storil povodnji mož."
"Govori, dedek, govori!"
"Glej, v oni hišici je bila deklica z zlatimi lasmi in tako lepa, da je povodnji mož prišel iz svojih steklenih gradov ter ji nosil zlata in najlepših biserov. Zvečer pa jo je vozil s svetlem čolnu po Savi in zlate ribice so se igrale krog nje. Nekdaj mu deklica pove, da se je zelo bala velike vode, ki je prišla. "Nikdar več ne bo segla čez sredo vode," ji je djal in tako je tudi bilo. Deklica pa je rasla in ko je bila velika, ni več marala povodnjega moža. Več se ne vozila v svetlem čolnu, doma je sedela in čakala, da je prišel mlad fantič iz one hiše tam. Povodnji mož pa je stal sredi vode in slišalo se je, kakor da bi iz valov prihajal jok in stok, vmes pa se je glasila najlepša godba in vabilo deklice. Tri mesece se je čulo tako, a četrty mesec so vode jezno gromele in skale se valile z brega. Prvič je tudi povodnji mož prišel pod okno k deklici in prosil, naj samo enkrat še gre z njim; deklica pa je prižgala posvečeno svečo in molila sredi hiše. Tu se je zjokal, da je odmevalo obročje in mahnil z roko, da so se potresle skale. Solz je narasla Sava kakor še nikdar poprej, iz skal pa so udarili hudourniki. Hišica se je tresla, kakor da se zdaj, zdaj pogreze v valove, pa voda ni mogla čez sredo skale, tako je bil obljubil sam povodnji mož in spodkopati je ni mogla, ker je gorela na nji posvečena sveča. Ko vidi povodnji mož, da nič ne opravi, jezno zavpije: "Gorje tebi in tvojemu rodu!" potone v valovih in nihče ga ni več videl. Voda pa si je takrat na tej strani skopala strugo in odtrgala breg ter tako bo trgala dalje, da ne bo ostalo kot pesek in golo akalovje."
"Pa kaj je bilo potem z deklico?"
"Vzela je fanta, imela sta tri sinove. Ribarili so po Savi, a kadar je lovil najmlajši, vjel je čačo rib, ona ne enkrat eno. — In vnel se je črt med njima, kakor je bil zažgal povodnji mož. Najstarejši je šel na tuje in dolga leta se ni čulo o njem. Mlajša pa sta se peljala nekaj čez Savo, pa sama ne najmlajši je prešel premočen domov in pravil, da se ima je

prevrnil čoln in da je utonil brez. Čez nekaj dni ga je res voda vrnila na suho, čoln so vjeli daleč pod skalami. Kako je bilo, vo le povodnji mož, ker čez dolgo časa so ga tisti večer zopet videli sedečega na skali. Roditelji so nasmeli kmalu žalosti, najmlajši brat edini še živi v hišici tam na skali."
Tako mi je pravil ded, jaz pa sem gledal hišico in sive, ogorele skale ter tiho ga izpraševal:
"Ali, dedek, kak pa je povodnji mož?"
"Ne smeš govoriti, on čuje vse skozi vodo in je hud, če se govori o njem," mi je odgovoril.
Dolgo še sem gledal, čez vodo, ali se na njej prikaže svitli čoln in deklica z zlatimi lasmi, iskal sem zlatih ribic in povodnjega moža, a vse je bilo tiho, le globoko v vodi se je videlo teži živo srebro in valčeki so šepetali o lepi deklici.
Čas beži in tudi tebi je prešel, ljublj dedek. Še trikrat si čul kukavico, potem pa mi nisi več pravil o povodnjem možu, pa saj bi te jaz tudi ne bil slišal — bil sem že drugo leto v šoli.
Doma pa so o tem času pravili o deklici, črnolasi in krasni, ki se vozi po vodi, in o tujem zarjavlem možu pri njej; pravili so, da je najstarejši brat, ki se je vrnil domov čez leta — a meni n. bilo mar, imel sem, ali začenjal sem imeti prve učene misli.
Čas spreminja sebe in nas. Ko je mene izučil, da učenost ni še življenje, hitelo je srce zopet na zaj k očetu in materi, žive! Še enkrat otroške dni. Ob Savi je rastle grmovje in vrbe so se uklanjale v vodo, breg se je mlet in sipal v valove in zopet se mi zdelo, da sedi dedek na skali pa mi kaže malo hišico. Vzbudil se je spomin njegove pravlice in srčno sem želel ogledati si hišico in njene prebivalce.
"Ne hodi," so mi dejali ljudje, "oni stari mož je ubil svojega brata in ženo, nihče ne občuje z njim in on z nikomur. Z nobeno rečjo se ne peča in nobenega ne pušči v hišico."
Tako so mi pravili in seveda le večali mi radovednost.
Bilo je vročega popoldne, ko me pripelje brodnik čez Savo in se jaz počasno bližam hišici. Star mož, sivih las, je sedel pred njo in ogledavši me prijazno nozdrazil. Spoštljivo se mu bližam in glej, reče je imel le eno oko in poznalo se mu je, da ga niso uklonila leta, temveč breme, katero so n. naložila. Stopivšemu v hišico se obkaže podoba krasne deklice, očividno Laške. Krog so visele piške, sablje in čuden dolg nož, ves zarjavel. Lahen nasmeh je spreletel starcu obraz, gledečemu moje zaudenje.
"Vi ste si mislili gotovo drugače samotarsko življenje v revni bajtici?"
"V resnici priznati moram, da sem imel druge misli."
"Da, ljudje mnogo govorci, in jaz sam znam, kaj pravijo o meni."
"Ali si morete misliti, da bi bil izobražen človek mogel kdaj verjeti praznim govoricam?"
"Ne verjeti, ali prepričati se, kofiko so resnične. Ali ne zamerite mi, da pozabim svoje dolžnosti do obiskovalca."
S tem besedami gre iz sobe, meni pa se je vrtelo v glavi in sto vprašanj se je vrnilo obenem na um: Odkod očividna izobrazba moža, ako je rojen kmet in odgojen, ali je on... kaj ženska podoba in drugih dokaj.
Prinesel je steklenico vina, odmašil in mirno rekel:
"Veseli me, da čez mnoga leta izpraznim kozarec in trčim, saj smem reči, s prijateljem, ki mi hoče dobro. Saj že nisem dolgo dolgo."
Tako sva začela govoriti in radovedno me je izpraševal o zunanjih zadevah, o dogodkih po svetu itd. Ko vidi, da se mi oko le vedno ustavlja na krasni ženski podobi, pove mi tudi svojo zgodbo, mirno in hladno, kakor bi govoril o davno pokopanih, le glas se je semtertja tresel in naznanjal, da še bje srce in čuti zastarele rane.
"Čuli ste gotovo," prične, "da sem rojen v tej hišici in da sem zgodaj šel na tuje? Kako se mi je godilo, vas gotovo ne bo mikalo, maršakaj sem skušil in pretrpel, a to je minilo. Bil sem še mlad in slednjič sluga visokemu vojaku. Prikupil sem se mu in dal me je učiti nekoliko, potem sem vstopil med vojake. Z njem govim priporočilom in lastno pri-

dstvo sem prišel do precej visoke stopinje. Takrat se je vnelo v Italiji in jaz sem hitel v boj. Saj mi ni bilo življenja, le čast sem šelel, ali smrti. Bil sem sam, od doma oddaljen, pozabljen, Bojval sem se hrabro in s svojo četo sem nekda vzel mali grič F., kamor se je bil vrnil sovražnik. Hrabro se je branil, gradil je gor-el, krogle so žvižgale, meni pa je vrela kri in prelival bi jo bil curkoma in napadel celi sovražni tabor, ako bi bilo treba.
Slednjič so se zrušila vrata in kakor besni smo vdrli v grad, med prvimi jaz. Pred nekimi vrati je stal sovražni stotnik, mlad človek, in branil vhod. Velim mu, naj se uda.
"Nikdar in nikoli!" zavpije, a po kratkem boju je ležal preboden pred mojimi nogami.
"Moja žena," je še tiho rekel in pokazal v sobo.
A jaz sem želel in hlepel le krvi. Star gospod, s samokresom v roki, je stal sredi sobe in ga izstrelil name, leva roka me je zaskelala, z desno pa sem mu porinil meč v prsi. Grad je gorel na vseh straneh in siloma so me moji vojaki peljali iz grada. Zunaj mi je ravno zdravnik obvezoval roko, ko se iz vrh grada začuje klic na pomoč. Mlada krasna žena je razprtil rok in obupanega oblika klecala, krog in krog pa je sikal plamen in osvetljeval črno podobo. Še zdaj ne vem, kako je bilo, a skočil sem, planil med plamen, ne vem, kako in kaj ter rešil mlado gospo iz ognja.
Ven prišedši, sem se zgrudil in ko se zavem, ležal sem v bolnišnici. Ognja se mi je vnelo oko in izgubil sem ga. Pri zgledju pa je klecala mlada žena in molila za rešitev svojega rešitelja, morilec njenega moža in očeta. Ne bom vam pravil srečnih ur, ki sem jih preživel, ljubil sem prvič in ljubil, kakor — menim — ne ljubi človek.
Zamislil se je starec in očividno se je boril, da umori spomine že dolgo speče. Čez malo časa nadaljuje:
"Vzel sem slovo od vojakov, častno odpuščen vrnil se iz boja, z menoj pa ona, kateri sem uničil vse in ki mi je bila zdaj vse. Tu se je vzbudila zopet želja po domu in prišel sem v krasne kraje posavske, da jih sebi in njej spreminim v raj ljubezni. A kaj človeka misel! Usoda vse ravna! Kako drugače je prišlo, kakor sem mislil jaz!
Doma so umrli stariši, živel je najmlajši brat. Dovolite mi, da prehitim tožne zgodbe, kakor je preživi le ljubeče srce. Ona, ki mi je bila vse, za katero bi bil dal življenje, ljubila je — mojega brata. Kaj sem trpel, kaj čutil, znam le jaz in večni Bog! Kolikrat sem hodil ob Savi in mislil končati življenje njej nasprotujoče — a noga se mi je ustavila in vrnil sem se nazaj. Nekdaj popoldne sedim na oni skali ter se igram s samokresom; iz neznane ga čuta sem ga vzel s seboj. Tu prideta ob reki ona in brat, vstavi se na tej strmini, gledita, in videl sem, kako se je približal ustnice njenima in poljubil gor-če, kakor jaz o dnevih prve ljubezni. Roka se mi je dvignila, samokres je počil in brat se je zgrudil: ona je omedlela in — izgnila v Savi. Kaj je bilo z menoj, vam ne morem praviti. A še sedaj čez mnoga leta me strah prevzame pri spominu tistega dne. In ali verjamete? Jaz, ki sem iskal smrti na bojišču, ki sem se radoval smrti kot morilec in sem pri preiskavi pričal, da me je brat napadel."
Zopet se je zamislil starec, a sedaj mu je bridka solza priigrala v oko.
"Tako sem živel naprej, zdaj je že dvajset let; leta kesa in vestnih bolečin. Hotel sem zapustiti nesrečni kraj, a kakor čudna oblast me drži na njem in tako bom tukaj končal revno življenje."
Starec je obmolnil in tudi jaz sem molčal. Za take rane ni tolažila. Kmalu sem se poslovil.
Čez tri leta pa je stala prazna hišica, končal je bil poslednji iz rodu krasne deklice. Spolnjena je bila kletev povodnjega moža.

Bodi svoje sreče kovač!

Nauki za vsakdanje življenje. — Spisal Rev. Jurij Trunk.
(Nadaljevanje.)
Le prerisnično govori o tem sv. Bazilij: "Ker ne poslušajo opomina apostola: Ne vpijanite se z vinom (Efez, 5, 18) — žanjejo takoj sadove pijančevanja. Zakaj telo zateče, oči postanejo motne, usta suha in žgeča. Kakor so jarki navidezno z vodo napolnjeni, dokler se zlivajo v nje hudourniki, in se posušijo, kadar voda poteče, ravno tako so tudi usta nezmerneževa nekako polna in mokra, dokler je vino v njih; kmalu potem pa postanejo suha in brez vlage. Da, ker se vedno posušijo, in se morajo zmerom zopet namočiti, zgubijo konečno tudi življenjsko vlogo. Zakaj, katero človek je tako trdne postave, da bi se mogel ustavljeni slabim nasledkom pijančevanja? In katero sredstvo bi moglo zabraniti, da bi telo, ki je v vednem ognju in se mora v eno mer močiti, ne postalo slabo in se konečno ne razsulo? Odtod prihaja slabost in trepetanje; če je duh od nezmerne zaužitega vina oslabljen in moč živcev razvezana, potem začne celo truplo trepetati. Čemu si hočeš nakopati s svojo nezmernostjo Kajnovo prokletstvo, da trepečeš in se treše celo svoje življenje?"
Ne bomo na široko opisovali, da je alkohol, ki se najde v večji ali manjši meri v vseh pijačah, pravi strup. Kdor noče biti slep, temu dejstvo ne bo zapiral svojih oči. Predaleč bi tudi prišli, ako bi hoteli razmotrivati, v koliko nam pijače služijo v zdravje. To spada v zdravniški poklic in vsak naj se drži tega, kar mu zdravnik oreči.
Strašna je zaradi škodljivosti pijače prevara in človeška slabost. Mnogi nočejo poslušati svoje pameti; njih voditelj je le zapeljivo čustvovanje, ki jih pa pogrezuje vedno bolj in bolj v pogin. Vse njih mišljenje in stremljenje se suče le okoli pogubnega strupa. Pretresljiv slučaj pripoveduje nek zdravnik: "Nekega dne me pokličejo na deželo, naj hitro pridem k nekemu bolniku. Najdem ga brez zavesti, obraz je bil višnjeve, oči motne in krvave. Hitro je dihal in žila se je komanj čutila, tudi srce je le malo bilo. Otroci mi pripovedujejo, da je oče v soboto šel od doma, in v ponedeljek so ga pripeljali nezavestnega na vozu. Vznemirjali se niso posebno; imel ga je zopet prav pošteno (!) in mislili so, da mu bo odleglo, če se naspí. A zbuditi se ni hotel. Začelo jih je skrbeti in šli so po župnika. Oba sva prišla vkup in skupaj opazovala. Koža je postala čisto trda, v obrazu ni bilo zapaziti življenja; otroci mi kličejo na ušesa, a vse zaman. Ker sem poznal moža in vedel, da je pijanec iz navade, vam zakličem na uho: "Oče, ali hočete glazek žganja?" Ta beseda je bila čudovita. Oči se odprejo, mož se ozre okoli sebe, usta grejo gor, jezik se raztegne, zdi se, da to pričakuje, kar sem mu naznanil. Dam mu žlico sladkorne vode, ki je bila ravno pri rokah; tekočina gre nazaj, na bolnikovem obrazu se vidi neka mržnja ali pravzaprav nek srd. Potem dam umirajočemu žlico vina; na obrazu se prikaže neko veselje, radostno vzklikle in z ustmi nekako kaže, kakor bi še hotel tekočine. Rad bi mu dal kak protistrupe, a ni ga bilo. Čez nekoliko časa umrje revež, ko je dobil mu hitro podeli poslednje olje."
Ta slučaj kaže, da umori alkohol vse čute razen okusa. Vse drugo je mrtvo, le to še dela vtis, kar pliva na strašno strast pijančevanja. Pravi samomor!
Mnogi sicer vidijo pred seboj telesni pogin, v katerega so se pogrezali pred njimi drugi in se pogrezojo po neizmernosti tuji sami, a tako slabi so, da skoraj ne morejo kreniti več na pravo pot. Ravno v tem pa obstoji strašno prokletstvo, katero zadene vsakega, ki je prišel v krepkle pijančevanju. Sv. pismo pravi: "Zaradi nezmernosti jih je že mnogo umrlo." (Sir, 37, 38.) To potrjuje narava sama in tako uče vsi pametni zdravniki.
Kdor naliva opojne pijače v nezmernosti v svoj želodec, izpridi svojo kri, uniči svoje živce in oslabi svoje telesne moči. Velika množina alkohola izpridi v telesu kri; trdna krvna telesa iz-

ginejo, kri postane vodena, nasledek je, da pri tem trpi celo telo in mora razpasti. Srce bje hujše in to prisiljeno delo pouzročuje razne srčne bolezni. Zdravnik dr. Parker je ta vpliv alkohola na srce natanko preiskal. Zbral si je nekoliko mladih, zdravih ljudi ter jim dal nekaj časa le vodo piti; s posebno napravo je štel utripe srca v 24 urah. Potem jim je dal pri obedu nekaj časa 1/2 litra piva. Pri slabem pivu so se utripi pomnožili na dan za 4000, pri močnem za 8000. Pri 1/2 litra vina za 13000, pri četrt litru žganja za 18000. Kakšen nasledek je v tem pomnoževanju utripanja srca? Srce ni iz železa, temveč je kita, katera mora opravljati velikansko delo. Srce ne počiva nikoli, delati mora noč in dan; 70, 80 ali še več let, dokler človek živi, ne miruje. Vsak dan mora narediti 90.000 do 10.000 sunkov. Ni torej čuda, da mora pred časom obnemagati, počiti, ako se mu vsled zaužitega alkohola delo tako strašno poveča.
Male krvne posodice se razširjajo in se preobitno napolnijo s krvjo. Zato se opazuje pri vseh piveh rdeč obraz. Prenapete krvne posode tudi lahko počijo, pijačarada zadene kap, mrtvoud izk. kar potrjuje vsakdanje izkušnja. Navidezno zdrav pijanec se zgrudi in je mrtev; nanaglomala je počila kaka krvna posoda, katero je izpridil alkohol.
V tem oziru pravi zdravnik Andrew Clark: "Od sto bolnikov, kateri so pod mojim varstvom, jih ima 70 zahvaliti za svojo bolezen alkoholu. Morda le zloraba alkohola? Ne trdim, da bi bili ti 70 sami pijanci; ni mi znano, da bi bil eden izmed njih pijanec v navadnem pomenu besede. In vendar je alkohol vzrok njih re. Dobri tovariši so, pridno delajo, a le vedno nekoliko več pijejo, kolikor zahteva navadna mera. Pri tem dobro izgledajo in se precej dobro počutijo; kljub temu pa si izpodkopavajo svoje zdravje s preveliko mero. Dan na dan ima ta nezmera svoj učinek. Izpriduje želodec in druge dele telesa; no malem se poruši telo, dokler se ne zgrudi zdravi in močni mož kakor gnilo drevo. Tako izpodkoplje alkohol najtrdnješe zdravje. "Če vse to preudarim," tako sklene Clark, "tako se mi zdi, da bi moral iti do najkrajnje meje, zapustiti svoj poklic, vsega se iznebiti ter začeti sveto križarsko vojsko in oznanovati vsemu svetu: Bojte se tega sovražnika človeškega rodu!"
Če kdo tudi le malo alkohola zaužije, izdiha manj dušika kakor v normalnem (navadnem) stanu; to je dokaz, da moti alkohol delovanje in truplu in je zadržuje. Ker zabranjuje, da se zrak v pljučeh ne more prav zmešati in zmenjati, se opazuje čestokrat na napitnih čisto bled obraz. Seveda trpita, požiralnik in goltanec; glas postane hrupav in na prsa leže neka tesnoba.
Kaj de's pijača, posebno žganje, v človeškem želodcu, naj kaže sledeče:
Ako najdejo kje koza mrtvega, preiščejo ga navadno zdravniki tudi znotranje, da bi se spoznalo, zakaj je prišel ob življenje. Pri takih priložnostih so opazovala ameriški zdravniki želodec takih, ki niso pili žganja, in pri takih, ki so ga pili, in so te želodec tudi fotografirali.
Osem podob je. Na prvi se vidi želodec človeka, ki nikoli ni pil žganja in je bil tudi drugače zdrav. Želodec je podoben navadni koži.
Druga podoba je od prav zmernega piveca; notranjščina je polna rdečih žilic kakor mreža. Žganje vpliva nenaravno na želodec in krvne posode se napolnjujejo; potem se pa tudi te posodice razširjajo in se prikažejo na površju.
Mož, katerega želodec kaže tretja podoba, je že dalje časa pil; tu so tudi te žilice veliko večje in cela želodčna stena je vnet.
Na četrty podobi se vidi želodec pravega pijanca. Vnet je in poln belih turov.
Peta podoba kaže, kako izgleda želodec, če je človek močno pijan. Čisto rdeč je z mnogimi črnimi lisami od izžete in izpotene krvi. (Dalje prihodnji.)

While someone gives his life
— what are you giving?
— think a minute
Kupujte vojno varčevalne
znakce!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Glasiło K. S. K. Jednote v Zdrufenih državah Amerike

Uredništvo in upravnništvo: **Chicago, Ill.**
1951 West 22nd Place
Telefon: Canal 2487.

OFFICIAL ORGAN of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE: **CHICAGO, ILL.**
1951 West 22nd Place, Phone: Canal 2487.

Subscription price:
For Members, per year.....\$0.96
For Nonmembers.....1.50
For Foreign Countries.....2.00

Listnica upravnništva.

Vse cenjene tajnike in tajnice krajevnih društev opozarjamo s tem na važno točko zapisnika se je gl. odbora, priobčenem v zadnji številki Glasila v zadevi dobivanja lista od strani suspendanih članov.

Sporazumno z glavnim odborom se je držalo sedaj upravnništvo "Glasila K. S. K. Jednote" glede te zadeve sledečega načina:

Vsakemu suspendovanemu članu(ici) smo pošiljali list še dva (2) cela meseca od dneva njegove suspendacije, to pa radi tega, ker ima vsak suspendani član (ica) po Jednotinih pravih priložnost, da zopet pristopi k društvu in Jednoti. Stroški pri pošiljavi lista takim članom so bili le neznamni. Na marsikaterega člana(ico), ki je dobil po par številki lista če tudi je bil že suspendiran(a), je morda to vplivalo na zopetni pristop, oziroma sprejem.

Ker pa običajno vsi suspendirani člani(ice) ne pristopijo zopet nazaj k Jednoti, je treba pri tem strožje kontrole in odredbe, da ne bodo morda taki člani dobivali vedno list brezplačno. Pred vsem prosimo torej cenj. tajnike in tajnice, da naj držijo suspendirano članstvo v posebnem seznamu in da naj naznanijo naravnost upravništvu Glasila vse one člane (ice) (z natančnimi naslovi vred) ki so bili suspendirani, a niso tekom 60 dni zopet nazaj k društvu in Jednoti pristopili.

Če je tajnik (ica) siguren (na) da suspendovani član sploh in v resnici ne bo več nazaj sprejet, lahko takoj po suspendaciji naznanijo upravništvu.

Zajedno prosimo tudi, da naj nam vsak tajnik(ica) takoj naznanijo ime in naslov vsakega izločenega, odstoplega ali umrlega člana(ice). V vaših mesečnih poročilih na gl. tajnika in izobčenih, odstotnih in umrlih članih ni nič označen naslov dotičnih; torej je nemogoče upravništvu takim članom ustaviti list, če ne dobimo naravnost od društva tozadevnega poročila. Tajnike prosimo, da naj pri vseh prejemih naslovov članov vporabljajo posebne kartice. Pet prejemov lahko naredite na eni kartici. Ako vam jih morda že kaj primanjkuje, pišite ponje na upravnništvo. Izpolnite vse predale na teh kartah, kakor so tiskane.

Posebno pozornost obračajte pri članstvu na potnih listih. Ako želi morda kak tajnik(ica) primerjati svoj adresar članov z našim adresarjem, naj nam piše. Poslali mu ga bomo takoj na ogled in v popravek.

V takem slučaju pa prosimo, da naj nam tajniki popravljene a adresar tudi vrnejo, ne tako, kakor se to vrši z društvu iz Pittsburgha, Pa. Tem smo poslali tekom 11 mesecev že dvakrat naš adresar v popravek, pa še dose-daj nismo dobili ni jednega nazaj.

Toliko v blagohotno naznanilo in ravnanje!

4058.

Ali veste cenjeni člani in članice, kaj pomeni številka 4058 (štiritisoč osem in petdeset)? To je številka našega naraščanja, ali članstva v Mladinskem oddelku K. S. K. J. Dosegli smo to številko ravno po preteku dveletnega poslovanja s tem oddelkom. Gotovo je to nad vse razveseljivo številko

naše mlade armade, združene pod okriljem naše članske podp. organizacije.

Vsakdo, kdor je čital v zadnji številki priobčenno natančno finančno poročilo našega sobrata gl. tajnika o poslovanju K. S. K. J. v I. polovici tekočega leta, mora biti zadovoljen, osobito pa še ka pri Mladinskem oddelku. Od vsled izvanredno lepega napred-1. januarja 1918 do 30. jun. 1918 je pristopilo v ta oddelk 1097 otrok tako da se jih je štelo dne 30. junija 4058. To je rekord, s kakoršnim se ne more ponasati nobena druga slovenska podp. organizacija. Skupno čisto imetje Mladinskega oddelka je znašalo dne 30. junija 1918 \$8601.-43. Med časom poslovanja prvega fiskalnega semestra tega oddelka je umrlo samo 16 članov in članic Mlad. oddelka, v aktivni razred jih je pa prestopilo 28. Tudi te številke so zadovoljive; glede smrtnih slučajev primeroma nizke, glede prestopa v aktivni oddelk pa velike.

Preračunali smo, da spada teh 4058 članov Mladinskega oddelka 107 raznim krajevnim društvom. Še je pa žal 27 takih društev, ki nimajo še niti jednega člana v tem oddelku; ta društva so: št. 10, 14, 24, 32, 39, 42, 46, 51, 73, 80, 91, 92, 97, 100, 105, 108, 114, 121, 124, 128, 132, 133, 140, 152, 164, 165 in 166.

Ker je naša iskrena želja, da bi naj narastlo število članstva Mladinskega oddelka do konca 1. 1918 vsaj na 5000, torej uljudno apeliramo na vseh 27 gori označenih krajevnih društev, da naj stopijo na noge; teh 27 društev bi morda lahko vpisalo toliko mladih članov v ta oddelk, da bomo dosegli število 5000? Pa tudi na ostala društva apeliramo, da naj ne pustijo v nemar tega pomembnega oddelka. Ravnajte se po zgledu dr. sv. Štefana št. 1. v Chicago, ki je tekom prve polovice tekočega leta pridobil 109 (stodevet) članov v ta oddelk. Čast mu!

Ker veljajo vse razpisane nagrade za pridobivanje novih članov Mlad. oddelka še za prihodnjih 6 mesecev, torej se nudi vsakemu društvu prilika, dobiti prvo, drugo, ali tretjo nagrado. (\$15, \$10, \$5.) Poleg tega plača Jednota tajniku krajevnega društva za vsakega novopristoplega člana (otroka) 10 (deset) centov. To ni sicer velika nagrada, ali pri večjemu številu (109) se pa že izplača.

Cenjena krajevni društva: Takoj na prihodnji seji izvolite ali izberite 2 ali 3 člane v odbor, ki bodo delovali v tej kampanji ter pridobivali otroke za Mladinski oddelk. Delo je sicer naporno in težavno a pomembno in važno. Najboljša agitacija za pridobivanje novih takih članov je — osebna. Treba je trkati od hiše do hiše in govoriti s stariši. Povejte jim vse koristi tega oddelka, male asessente, itd. Pojasnila o tem vam bodo dali tajniki krajevnih društev. Torej zavijajmo ponovno rokave in glejmo, da bomo danes čez 5 mesecev pridobili nadaljnjih 1000 novih članov(ice) za naš velevažni Mladinski oddelk!

Pošiljanje pism v staro domovino.

Zadnji čas smo prejeli od več strani vprašanje, če je res mogoče poslati v sedanjem času kako pismo v staro domovino? Da bi bilo mogoče dati na te informa-

cije stvarna in prava pojasnila, se je podal urednik našega lista minul teden v glavni urad družbe Ameriškega Rdečega Križa, na 58 East Washington St. Chicago, Ill. kjer je dobil sledeče, tozadevne podatke:

V staro domovino se lahko piše, a ne naravnost po pošti, temveč s posredovanjem Amer. Rdečega Križa. Predvsem je treba dobiti v uradu Amer. Rdečega Križa, ali kake njegove podružnice tozadevne tiskovine ali pole, katere ima Rdeči Križ nalašč zato narejene (Form No 546) Za eno pismo dobite tri tiskovine in sicer: eno belo polo (Form No. 546), ravno tako rumeno polo ali duplikat prve in posebno tiskano belo polo katero mora izpolniti kak ameriški državljan, tu rojeni, da Vas pozna, in da pišete domov z dobrim namenom. Bela polo ali tiskovina št. 546 je tiskana v angleškem jeziku. V slovenščini bi se glasila takole: Form No. 546.

Ameriški Rdeči Križ.

Prošnja za osebno komunikacijo. (Važna opomba uredništva: Natančen naslov odpošiljatelja pisma in osebe, kateri se piše je treba izdelati na pisalnem stroju, to pa vsled tega, da je družbi Rdečega križa bolj omogočena odprema pisma. Jasen in natančen pisani naslov je pri tem poglavitva stvar in zahteva.)

Temu sledi dalje označba urada in okraj družbe Amer. Rdečega Križa tukaj v Združenih državah s sledečim dostavkom:

Prosim skušajte odposlati sledečo osebno poročilo na ime in naslov, kakor gori označeno.

Naslovljenec je _____ (Moj mati, oče, žena, sestra, brat, bratranec i. t. d.)

Temu sledi 13 praznih vrst za pisanje komunikacije, ali pisma. To se lahko piše s črnimol vendar samo v angleškem jeziku. Pisati se more le o družinskih zadevah: da ste zdravi, kje je ta, ali oni vaš sorodnik, če je še živ i. t. d. O vojni politiki, in o denarnih zadevah se ne sme pisati.

To polo morate nesti osebno v urad Amer. Rdečega Križa, kjer jo morate lastnoročno podpisati.

Druga (rumena) pola je povsem jednaka prvi. Isto se rabi le kot kopijo, vsled česar jo je treba izpopolniti kot prvo polo in izročiti zaeno uradu družbe Amer. Rdečega Križa.

Tretja pola, ali poverilni list kake zanesljive osebe, ki Vas priporoča uradu Rdečega Križa pri pošiljavi pisma se glasi v slovenskem prevodu sledeče:

Komunikacijski urad. Chicago Chapter American Red 58 East Washington Str. Chicago, Ill.

Gospodje:— Jaz sem državlján Združenih držav; rojen sem bil v tej deželi in potrjujem da je prirose tega Mr _____, ki želi pisati svojemu _____ (navedi vrsto sorodstva). Jaz osebno poznam pisca tega pisma in jamčim za njegov dober namen in resničnost in da to pojasnilo ni namenjeno za nikake druge namene.

Podpis _____
Trgovski naslov _____ Telefon _____
Naslov stanovanja _____ Telefon _____
Posel poklic _____
Ime tvrdeke ali družbe _____

Opomba: — Ta vzorec je veljaven le za mesto Chicago, Ill. in bližnji okolice. — Vendar smatramo, da imajo slične vzorce in tiskovine tudi po vseh ostalih mestih in krajih Združenih držav.

Kdor živi v Chicagu, mora nesti te izgotovljene pole osebno na glavni urad Amer. Rdečega Križa, na 58 E. Washington Str. 5. nadstr. Room 511 in sicer od 9. do 10. ure dop. ali od 1.—4. pop. izjemaj v soboto in nedeljo. Ondi se tudi brezplačno daje v tem času potrebne, gori označene pole za pisanje pisem v staro domovino.

Amer. Rdeči Križ nikakor ne jamči, da bo prejel vaš sorodnik to Vaše pismo poročilo; vendar ima pa pri tem uspeh, da dojde odgovor, nazaj že čez kake 3 mesece. Amer. Rdeči Križ ne računa pri tem nobene pristojbine, ali poštnine; pač pa sprejme kak prostovoljni dar za svoje plemenite svrhe.

Pismo, ali komunikacijo, katero ste izročili Amer. Rdečemu križu se odpošlje na glavni urad Mednarodnega Rdečega križa v Ženevo, Švica. Ondi to vaše pismo prestavijo (tudi na slovensko) in ga odpošljejo s posredovanjem Mednarodnega Rdečega

Križa na določeni naslov. Ravno tako se vrši tudi pri odgovoru. Slovensko pisani odgovor vašega sorodnika bodo v Švici prestavili na angleško ter boste dobili čez nekaj časa prestavo v angleščini na Vaš naslov. Ako Vas n. pr. Ameriški Rdeči Križ v Chicagu ne bo mogel najti na starem naslovu, da vsa taka imena v angleški časnik s pozivom, da naj pride naslovljenec osebno po pismo v urad Rdečega Križa.

Špijonažna postava.

PISMO, OKROŽNICO, DOPISNICO, PAMFLET, KNJIGO, I. T. D. S KATERO SE KRBI TO POSTAVO, SE NE SME POSILJATI PO POŠTI.

Za ogledube in sovražnike Združenih držav so v tej postavi določene hude kazni.

Urad generalnega poštarja.

Washington, D. C. 14. jun. 1918. S tem se popravila točko 481 1/2 Poštnih zapovedi in določb, ter naj se isto čita sledeče:

1.) Vsako pismo, pisanje, okrožnica, dopisnica, slika, bakrorez, fotografija, časnik, pamflet, knjiga ali kaka druga publikacija, ali stvar te, ali one vrste, ki je v nasprotju z določbami te postave se prepoveduje s tem pošiljati po pošti, ali izročevati od strani pošte ali pismošne. V tej postavi ne sme biti nič takega določenega, ki bi dajalo kak osebno oblast odpreti tako pismo, če ravno ni bilo isto nanjo naslovljeno. V to so pooblašteni samo uradniki pri oddelku mrtvih pisem (Dead Letter Office) ali kaka druga oseba, ki ima zato oblastveno dovoljenje.

2.) Točka 1 člena XII. in vse druge postavne točke pod imenom: "Postava, kako kaznovati početje onih, ki se umešavajo v tuje zadeve, nevtalnosti in tujo trgovino Združenih držav, kako kaznovati špijonažo (vohunstvo) in boljše uvesti kriminalne postave Združenih držav in v druge svrhe;" postava sprejeta dne 17. junija 1917 ki se ozira na točko 3 člena I naj se smatra jednako veljavni z ozirom na točko 3 kakor izboljšana.

3.) S tem se proglaš, da se ne sme pošiljati po pošti pisma, pisanja, cirkularja, dopisnice; slike, bakroreza, časnika, pamfleta, knjige, kake druge publikacije, ali kake druge stvari, ki odobrava ali sili k izdaji, uporabi ali prisilnemu odporu napram tej ali oni postavi Združenih držav.

4.) Točka 1 in 2 tega člena se ozirata na pošne pošiljate tega, ali onega razreda, ki so v nasprotju z določbami postave z dne 15. junija 1917 znana kot Špijonažna postava, z postavnimi določbami z dne 16. maja 1918 in se osobito ozira na točko 3 označeno postave, ki se glasi sledeče:

"Sec. 3. Kdorkoli — dokler so Združene države v vojni — nalašč dela in daje kriva poročila, ali podatke z namenom, da bi onemogočil operacije in uspeh vojaške in mornarične sile Združenih držav, ali ki bi deloval za uspeh sovražnikov Združenih držav, ali ki bi nalašč delal in dajal neresnična poročila in podatke, ali bi se izrazil in storil drugače kot z dobrim namenom; kdor bi dajal neljalne nasvete kakemu investitorju z namenom ustavitii prodajo kakih bondov posojil in vrednostnih listin Združenih držav; kdorkoli, dokler so Združene države v vojnem stanju — nalašč povzroča ali skuša povzročiti in netiti insubordinacijo (nepokorščino)" neljalnost, upor, ali protivnost napram službi vojaške in mornarične sile Združenih držav; kdorkoli — dokler so Združene države v vojni se nalašč izraža, tiska, piše, ali objavlja kako neljalno, grdo in žaljivo stvar glede oblike vlade Združenih držav, konstitucije Združenih držav, vojaške, ali mornarične sile Zdrnž. držav; zastave Združenih držav, uniforme armade in mornarice Združenih držav, ali ki dela namenoma tako, da zaničuje, graja in onečašča obliko vlade Združenih držav, konstitucijo (ustavo) Združenih držav, vojaško, ali mornarično silo Združenih držav, zastavo Združenih držav, uniformo armade in mornarice Združenih držav; kdor nalašč govori, piše tiska in objavlja v tem, ali onem jeziku, tako, da se s tem povzro-

ča upor nasprotovanje in prigovarjanje k nasprotovanju napram Združenim državam; kdor pospešuje in žili zadevo sovražnikov; kdor nalašč razobeša zastavo kakega tujea sovražnika; kdor nalašč z besedo, pisanjem, tiskom ali publikacijo prigovarja, priporoča in sili, da naj bi se omejilo produkcijo raznega blaga v tej domovini, ki je neobhodno potrebno za nadaljevanje vojne, v kateri bi se Združene države nahajale in bi s tem onemogočeval ter branil Združenim državam nadaljevanje vojne; kdorkoli nalašč priporoča, uč, brani in deluje za tako početje; kdor z besedo, ali dejanjem pomaga pospeševati zadevi te ali druge države, s katero so Združene države v vojni, ali kdor z besedo in dejanjem nasprotuje zadevi Združenih držav — je podvržen kazni ne več kot \$10,000, ali zaporu ne več kot 20 let, ali oboje. Dalje se določa, da se mora vsakega uslužbenca, ali uradnika takoj odsloviti iz državne službe, če bi se dotičnik izrazil neljalno napram vladi Združenih držav, ki bi se nepatrijotično ravnal, ki bi že na ta, ali drug način zalil in kritiziral, armado, mornarico ali zastavo Združenih držav. Odslovitev teke uradne osebe naj izvrši načelnik tozadevnega departamenta ter si naj preiskrbi namestnika."

5.) Kdor koli bi rabil, ali skušal rabiti pošto Združenih držav za odpošiljanje kake stvari, označene v tem odstavku, katere se ne sme pošiljati po pošti — je podvržen kazni največ \$5000. ali največ v 5-letni zapor, ali oboje. Vsako osebo, ki krši gori označene postavne točke naj se obtoži in kaznuje ali v okrožju odkoder je bila nepostavna stvar, ali publikacija poslana, ali v mestu, kamor je bila stvar namenjena in poslana po pošti.

6.) Poštar naj ne daje v takih slučajih svojih podatkov v javnost; kadar je v dvomu, da bi se ne smela ta, ali druga stvar poslati naprej po pošti na podlagi goriznačenih določb, naj dotično stvar pridrži in izroči celo zadevo v rešitev solicatorju poštnega departamenta

7.) Dokler se nahajajo Združene države v vojni, lahko generalni poštar na podlagi dovoljnih dokazov — v slučaju, da je kršila kaka oseba, ali stranka te pošne postave — poduči poštarje vsakega poštnega urada, urada, kjer so bila taka pisma oddana in prejeta — da naj se ista pisma vrne poštarju. z opombo: Pisma se pod tem naslovom ne more uročiti na podlagi Špijonažne postave." Vsa ta pisma naj se vrnejo pošiljateljem po predpisih generalnega poštarja.

A. S. Burleson,
generalni poštar.
Wm. B. Carlile,
poštar mesta Chicago, Ill.

Dostavek uredništva:—

Pred nekaj dnevi je razposlal poštar našega mesta vsem listom, ki izhajajo v njegovem področju posebno okrožnico in goriznačeno špijonažno postavo v angleškem jeziku. Prevod te postave prinašamo danes v slovenščini na tem mestu vsled tega, da bodo čitatelji lista uvideli, kako ostra je kazen za prestopke špijonažne postave. Svetujemo pred vsem, da naj te postavo prečitajo oni zaslepljeni Avstrijaki, ki pošiljajo našemu uredništvu po pošti skrajno izdajalska pisma. Uredništvo bo skušalo v vsakem takem slučaju priti na sled piscu; sedaj lahko ve dotičnik, kaka občutna kazen ga čaka.

Cilj jugoslovanske borbe.

Vse prizadevanje in borba našega naroda v domovini izhaja s stališča, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en narod, ki hoče biti združen v svoji lastni samostojni narodni državi. Nihče v starem kraju ne izraža več pomislov, da bi ne bili v resnici en narod, nihče pa tudi nima več nikakih pomislov glede tega, kaj zahtevamo za svojo bodočnost. Narodni program, izražen v majski deklaraciji, v memorandumu Jug. kluba delegacijam v Brest-Litovsku in v zaključkih jugoslovanskega zborovanja v Zagrebu, so sprejele in odobrile vse stranke v jugoslovanskih krajih, vsi sloji in stanov. In cilj tega programa je: združiti vse pokrajine, v katerih prebiva

ta enoten narod, v samostojno državo, združiti toraj ono, kar je razdelila Avstrija, odpraviti umetne meje in doseči enotno narodno vlado.

Cilj borbe naroda v domovini je toraj z drugimi besedami: priboriti si svobodo zjedinenje naroda in pravico samoodločevanja. Ta cilj naše borbe so odobrili zavezniki in Amerika ter nam obljubili tudi svojo pomoč, da ga dosežemo. Človek bi tedaj mislil, da bodo vsi Jugoslovani z veseljem in na vso moč podpirali ta cilj, da se bodo izkazali vredni obljubljenih pomoči in podpore od strani zaveznikov. Žal, da temu ni tako.

Kljub temu, da je iz vsega pisanja starokrajskih listov in iz vsega delovanja ter izjav raznih strank v starem kraju popolnoma jasno, da je celokupen narod edinole za ta program, se vendar dobe med nami osebe, ki hočejo itti preko njega smatrajoč za potrebnije, da usiljujejo celokupnemu narodu nekaj, o čemur bo imel le sam pravico odločevati, in to še le potem, ko bo dosežen cilj. Na eni strani se sklicujejo na princip samoodločevanja, na drugi strani pa odrekajo lastnemu narodu to pravico, še več, hočejo, da bi ostal ta narod še nadalje razdeljen, da bi ga še nadalje delile meje, oziroma se napravile celo nove meje med njim.

Značilno pa je, da niti sami ne vedo, kaj hočejo, kaj je cilj njihovega prizadevanja, to je, da ne razumejo onega, kar so postavili njih voditelji za svoj program. Ponavljajo stare fraze, pri tem pa se dostokrat tako zaletajo, da je v par vrsticah nakupičenih ved protislovij. In potem pa se očita-ju drugim, ki bolje razumejo, kaj je namen njih prizadevanja, kakor oni sami, da streljajo "kole", ako jim povedo, kaj pomeni federacija in federativna republika.

Da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en narod, samo s tremi imeni in raznimi narečji, priznava danes cel svet, tudi starokrajski socialisti, samo med nami se dobe še nekateri, ki dvomijo o tem in naravnost oporekajo temu dejstvu. Vsled tega je tudi umljivo, da hočejo, da bi se ohranile sedanje meje in ako treba, napravile še nove, da bi se narod ja ne zjednil. Oni tedaj hočejo, da bi ostale sedanje skupine, kakor jih je razdelila Avstrija; h katerim naj bi se pridružili še Bolgari, oziroma, še peta skupina "Macedonci". Pri tem pa bo nemogoče pravično razdeliti ozemlje in ravnotako ne točno določiti, kje se neha ena skupina in kje se prične druga.

Ni pa še tudi tako dolgo, da bi pozabili, kako je eden glavnih republikanskih gromovnikov propovedoval "slovensko republiko" na javnem shodu, kar naj si zapomnijo oni, ki bi radi sedaj to utajili. Za zjedinenje jim toraj ni posebno veliko, dasi je to glavni cilj celokupnega našega naroda v domovini. Pričakovati pa smemo tudi, da se bodo zlasti te daj prav posebno zavzemali za svoje cilje, ko bo prišlo do odločevanja o naši bodoči usodi, s čemur pa baš ne bodo koristili splešni narodni stvari, temveč prj našim narodnim sovražnikom.

Kedor je torej danes svest svoje narodne dolžnosti, kedor se zaveda, kaj je narodu, doseđaj razdeljenemu po našem zakletem sovražniku, najbolj potrebno, se bo pridružil borbi celokupnega naroda ter obsodil nadaljno cepljenje in razdeljevanje naroda, kar je edinole v korist našim doseđanjim tlačiteljem. Mi hočemo odstraniti umetne meje, ne pa, da ostanejo stare ali da nastanejo še celo nove. To je zahteva vseh Jugoslovánov, temu velja tudi naša borba.

"J. S."

V kolikem času našteješ bilijon?

Skoro neverjetno je, koliko časa treba, da se šteje do bilijona ali tisoč milijonov. Škušnja uč, da naštejemo v eni minuti od ene do sto. V eni uri se tedaj lahko šteje do 6000, v enem dnevu, ki ima štiriindvajset ur, do 144,000, v enem tednu do 1,008,000, v enem letu do 52,416,000. Iz tega torej lahko izračunamo, da je treba šteti najmanj devetnajst tisoč let, da pridemo do številke 995,903,000,000, kar pa šele ni celi bilijon. Povrh bi pa bilo treba, da štejeemo neprenehoma in da izgovarjamo tudi velike številke tako hitro kakor male.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

od ustanovitve do 1. avg. 1918 skupna izplačana podpora
\$1,411,830.32.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Math Jerman, 321 Palm St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620-10 St., Waukegan, Ill.
Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9306 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martia Ives, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostalnšek, 302 No. 3rd Ave. West, Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Frandič, 420 — 4. Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anacosta, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PEAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročila pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

PRISTOPILO ČLANI.

K društvu sv. Janeza Krst. št. 14 v Butte, Mont., cert. št. 22797, Frankulin Anton, roj. 1874, R. 44, \$1,000.00. Sprejet 10. julija 1918. — Društvo šteje 193 članov (ie).

K društvu sv. Roka št. 15 v Allegheny, Pa., cert. št. 22815, Ludvik Franc, roj. 1888, R. 30, \$500.00. Sprejet 21. julija 1918. — Društvo šteje 167 članov (ie).

K društvu sv. Janeza Krst., št. 20 v Ironwood, Mich., cert. št. 22814, Osterman Marko, roj. 1880, R. 38, \$1,000.00. Sprejet 27. julija 1918. — Društvo šteje 54 članov (ie).

K društvu sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa., cert. št. 22798, Miklič Anton, roj. 1902, R. 16, \$1,000.00. Sprejet 29. julija 1918. — Društvo šteje 71 članov (ie).

K društvu sv. Barbare št. 23 v Bridgeport, Ohio, cert. št. 22799, Legan Viljem, roj. 1902, R. 16, \$1,000.00. Sprejet 18. junija 1918. Društvo šteje 43 članov (ie).

K društvu sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, cert. št. 22800, Vajček Matija, roj. 1899, R. 19, \$1,000.00. Sprejet 6. julija 1918. — Društvo šteje 515 članov (ie).

K društvu sv. Petra št. 30 v Calumet, Mich., cert. št. 22801, Miketič Jožef, roj. 1901, R. 17, \$1,000.00. Sprejet 14. julija 1918. — Društvo šteje 304 članov (ie).

K društvu sv. Barbare št. 40 v Hibbing, Minn., cert. št. 22802, Poderžaj Ivan, roj. 1878, R. 40, \$1,000.00. Sprejet 7. julija 1918. — Društvo šteje 113 članov (ie).

K društvu Marija Sedem Žalosti št. 50 v Allegheny, Pa., cert. št. 22803, Benec Jožef, roj. 1902, R. 16, \$1,000.00. — Cert. št. 22804, Trempaš Ivan, roj. 1893, R. 25, \$1,000.00. — Cert. št. 22805, Pugar Avgust, roj. 1892, R. 26, \$1,000.00. — Cert. št. 22806, Žagar Jožef, roj. 1881, R. 37, \$1,000.00. Sprejeti 25. julija 1918. — Društvo šteje 293 članov (ie).

K društvu sv. Antona Pad. št. 72 v Ely, Minn., cert. št. 22807, Boroslavski Jožef, roj. 1879, R. 39, \$1,000.00. Sprejet 26. julija 1918. Društvo šteje 93 članov (ie).

K društvu sv. Petra in Pavla št. 89 v Etna, Pa., cert. št. 22808, Furlič Mirko, roj. 1892, R. 26, \$1,000.00. Sprejet 7. julija 1918. — Društvo šteje 150 članov (ie).

K društvu sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin, Pa., cert. št. 22809, Rudman Franc, roj. 1902, R. 16, \$1,000.00. Sprejet 21. julija 1918. — Društvo šteje 128 članov (ie).

K društvu sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio, cert. št. 22810, Euesko Jurij, roj. 1889, R. 29, \$1,000.00. Sprejet 21. julija 1918. — Društvo šteje 56 članov (ie).

K društvu sv. Družine št. 151 v Indianapolis, Ind., cert. št. 22811, Juranič Franc, roj. 1887, R. 31, \$500.00. — Cert. št. 22812, Vidmar Ivan, roj. 1874, R. 44, \$500.00. Sprejeta 2. julija 1918. — Društvo šteje 34 članov (ie).

K društvu sv. Mihaela št. 152 v So. Deering, Ill., cert. št. 22813, Perkovič Ivan, roj. 1887, R. 31, \$1,000.00. Sprejet 2. julija 1918. — Društvo šteje 92 članov (ie).

PRISTOPILE ČLANICE.

K društvu sv. Jožefa št. 16 v Virginia, Minn., cert. št. 8631, Bradáč Johana, roj. 1881, R. 37, \$1,000.00. Sprejeta 14. julija 1918. — Društvo šteje 142 članov (ie).

K društvu sv. Barbare, št. 40 v Hibbing, Minn., cert. št. 8632, Dolan Katarina, roj. 1889, R. 29, \$1,000.00. Sprejeta 7. julija 1918. Društvo šteje 114 članov (ie).

K društvu sv. Alojzija št. 52 v Indianapolis, Ind., cert. št. 8633, Matelič Cecilia, roj. 1890, R. 28, \$500.00. Sprejeta 22. julija 1918. — Društvo šteje 78 članov (ie).

K društvu sv. Jožefa št. 56 v Leadville, Colo., cert. št. 8634, Mehle Apolonija, roj. 1892, R. 26, \$1,000.00. Sprejeta 23. julija 1918. — Društvo šteje 180 članov (ie).

K društvu Marije Čistege Spočetja št. 104 v Pueblo, Colo., cert. št. 8635, Babič Marija, roj. 1900, R. 18, \$1,000.00. Sprejeta 29. junija 1918. — Društvo šteje 62 članov (ie).

K društvu sv. Genovefe št. 108 v Joliet, Ill., cert. št. 8636, Bezek Anna, roj. 1902, R. 16, \$500.00. Sprejeta 7. julija 1918. — Društvo šteje 116 članov (ie).

K društvu sv. Ane št. 120 v Forest City, Pa., cert. št. 8637, Petrovič Franca, roj. 1901, R. 17, \$1,000.00. — Cert. št. 8638, Suhadolnik Marija, roj. 1902, R. 17, \$1,000.00. — Cert. št. 8639, Kokelj Kristina, roj. 1901, R. 17, \$500.00. — Sprejete 21. julija 1918. — Društvo šteje 145 članov (ie).

K društvu Marija Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn., cert. št. 8646, Mlakar Marija, roj. 1890, R. 28, \$1,000.00. Sprejeta 29. julija 1918. — Društvo šteje 140 članov (ie).

K društvu sv. Družine št. 151 v Indianapolis, Ind., cert. št. 8640, Urajnar Marija, roj. 1890, R. 28, \$500.00. Sprejeta 3. julija 1918. — Društvo šteje 35 članov (ie).

K društvu sv. Mihaela št. 152 v So. Deering, Ill., cert. št. 8641, Perkovič Magda, roj. 1891, R. 27, \$1,000.00. Sprejeta 2. julija 1918. Društvo šteje 93 članov (ie).

K društvu sv. Jeronima št. 153 v Canonsburg, Pa., cert. št. 8642, Gačnik Ana, roj. 1902, R. 16, \$500.00. Sprejeta 18. julija 1918. — Društvo šteje 63 članov (ie).

K društvu Marije Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio, cert. št. 8643, Baznik Angela, roj. 1902, R. 16, \$1,000.00. — Cert. št. 8644, Arko Ana, roj. 1895, R. 23, \$1,000.00. — Cert. št. 8645, Smolč Terezija, roj. 1878, R. 40, \$500.00. — Sprejete 1. julija 1918. — Društvo šteje 180 članov (ie).

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Družine št. 5 v La Salle, Ill., cert. št. 19613, Terselič Franc, R. 21, \$1,000.00. — Cert. št. 19614, Plantan Martin, R. 23, \$1,000.00. Suspendirana 24. julija 1918. — Društvo šteje 152 članov (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa., cert. št. 12137, Brezar Franc, R. 38, \$500.00. — Cert. št. 1281, Oblak Martin, R. 39, \$1,000.00. — Cert. št. 6655, Dolene Martin, R. 19, \$1,000.00. — Cert. št. 13515, Škorjanc Jernej, R. 21, \$1,000.00. Suspendirani 14. julija 1918. — Društvo šteje 66 članov (ie).

Od društva sv. Barbare št. 23 v Bridgeport, Ohio, cert. št. 13352, Guna Franc, R. 25, \$1,000.00. — Suspendiran 27. julija 1918. — Društvo šteje 42 članov (ie).

Od društva sv. Barbare št. 24 v Blocton, Ala., cert. št. 15382, Jurčič Valentin, R. 44, \$1,000.00. Suspendiran 28. julija 1918. — Društvo šteje 8 članov (ie).

Od društva sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, cert. št. 17202, Duša Anton, R. 23, \$500.00. — Cert. št. 18344, Zupan Josip, R. 33, \$1,000.00. — Cert. št. 19151, Joželj Ivan, R. 18, \$500.00. — Cert. št. 19694, Marn Anton, R. 18, \$500.00. — Cert. št. 19696, Duša Franc, R. 23, \$500.00. — Cert. št. 20139, Janškovič Franc, R. 30, \$1,000.00. — Cert. št. 20596, Puljar Peter, R. 22, \$1,000.00. — Cert. št. 20105, Zidar Martin, R. 34, \$1,000.00. — Cert. št. 21307, Znidaršič Ivan, R. 38, \$500.00. — Cert. št. 21757, Mislaj Anton, R. 23, \$1,000.00. — Cert. št. 21399, Stanfel Jožef, R. 33, \$500.00. — Cert. št. 13267, Jernejčič Franc, R. 40, \$1,000.00. — Cert. št. 4857, Pire Ivan, R. 18, \$1,000.00. — Cert. št. 6371, Strekelj Anton, R. 19, \$500. — Cert. št. 10689, Gabrijel Franc, R. 23, \$1,000.00. — Cert. št. 10037, Bokar Josip, R. 27, \$1,000.00. — Cert. št. 2634, Smole Josip, R. 21, \$500.00. — Cert. št. 2632, Kuhelj Karol, R. 24, \$500.00. — Cert. št. 3249, Zupančič Anton, R. 24, \$500.00. — Suspendirani 22. julija 1918. — Društvo šteje 496 članov (ie).

Od društva sv. Marije Device št. 33 v Pittsburgh, Pa., cert. št. 15583, Adlešič Franc, R. 19, \$1,000.00. — Suspendiran 16. julija 1918. Društvo šteje 168 članov (ie).

Od društva sv. Petra in Pavla št. 38 v Kansas City, Kans., cert. št. 21269, Kobetič Ivan, R. 47, \$250.00. — Suspendiran 20. julija 1918. — Društvo šteje 83 članov (ie).

Od društva Vit. sv. Florijana št. 44 v So. Chicago, Ill., cert. št. 18058, Gradišar Josip, R. 19, \$1,000.00. Suspendiran 22. julija 1918. — Društvo šteje 240 članov (ie).

Od društva Jezus Dobri Pastir št. 49 v Pittsburgh, Pa., cert. št. 20713, Šibenik Nick, R. 18, \$1,000.00. Suspendiran 22. julija 1918. Društvo šteje 63 članov (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 53 v Waukegan, Ill., cert. št. 4246, Nagode Anton, R. 24, \$1,000.00. Suspendiran 14. julija 1918. — Društvo šteje 204 članov (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 57 v Brooklyn, N. Y., cert. št. 19221, Kilznić Paskval, R. 26, \$1,000.00. — Cert. št. 16350, Mohar Matija, R. 27, \$500.00. — Cert. št. 3463, Bižal Ivan, R. 22, \$500.00. Suspendirani 23. julija 1918. — Društvo šteje 134 članov (ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn., cert. št. 393, Prelesnik Ivan, R. 31, \$1,000.00. — Cert. št. 16475, Primožič Matija, R. 32, \$1,000.00. — Cert. št. 13631, Erklavec Anton, R. 31, \$1,000.00. — Cert. št. 21351, Sečnik Franc, R. 28, \$1,000.00. — Cert. št. 5574, Matkovič Marka, R. 27, \$1,000.00. — Cert. št. 13150, Osolnik Valentin, R. 26, \$1,000.00. — Cert. št. 19834, Sitarč Jakob, R. 17, \$1,000.00. Suspendirani 8. julija 1918. — Društvo šteje 225 članov (ie).

Od društva sv. Mihaela št. 61 v Youngstown, Ohio, cert. št. 16806, Piščetek Mihael, R. 22, \$1,000.00. — Cert. št. 20898, Kopriva Jakob, R. 30, \$1,000.00. — Cert. št. 21355, Siprak Jurij, R. 25, \$1,000.00. Suspendirani 22. julija 1918. — Društvo šteje 128 članov (ie).

Od društva sv. Janeza Evang. št. 65 v Milwaukee, Wis., cert. št. 20356, Adam Jakob, R. 34, \$1,000.00. — Cert. št. 19493, Vidmar Ivan, R. 17, \$500.00. — Suspendirana 20. julija 1918. — Društvo šteje 154 članov (ie).

Od društva sv. Antona Pad. št. 71 v Crabtree, Pa., cert. št. 18854, Urbanič Ferdinand, R. 23, \$1,000.00. Suspendiran 7. julija 1918. — Društvo šteje 17 članov (ie).

Od društva sv. Antona Pad. št. 72 v Ely, Minn., cert. št. 20642, Blatnik Jožef, R. 22, \$1,000.00. Suspendiran 15. julija 1918. — Društvo šteje 91 članov (ie).

Od društva Vit. sv. Martina št. 75 v LaSalle, Ill., cert. št. 20595, Vogrinec Josip, R. 34, \$1,000.00. Suspendiran 20. julija 1918. — Društvo šteje 63 članov (ie).

Od društva Marije Vnebovzete št. 77 v Forest City, Pa., cert. št. 29731, Omahen Ivan, R. 40, \$1,000. — Cert. št. 21646, Grum Ivan, R. 37, \$1,000.00. — Cert. št. 8191, Kavčič Josip, R. 27, \$1,000.00. — Cert. št. 12006, Bervar Franc, R. 23, \$1,000.00. — Cert. št. 19847, Prine Ignac, R. 21, \$1,000.00. — Cert. št. 19364, Novak Ivan, R. 16, \$1,000.00. Suspendirani 21. julija 1918. — Društvo šteje 199 članov (ie).

Od društva Marije Sedem Žalosti št. 81 v Trimountain, Mich., cert. št. 14024, Stimac Winko, R. 18, \$1,000.00. Suspendiran 21. julija 1918. — Društvo šteje 48 članov (ie).

Od društva sv. Antona Pad. št. 87 v Joliet, Ill., cert. št. 20826, Filak Jurij, R. 36, \$500.00. — Cert. št. 22565, Bačnik Alojz, R. 28, \$500.00. — Suspendirana 22. julija 1918. — Društvo šteje 126 članov (ie).

Od društva sv. Petra in Pavla št. 89 v Etna, Pa., cert. št. 14073, Lončarič Ivan, R. 24, \$1,000.00. Suspendiran 8. julija 1918. — Društvo šteje 149 članov (ie).

Od društva sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin, Pa., cert. št. 19189, Berkavič Franc, R. 16, \$500.00. — Cert. št. 20502, Novakovič Vye-koslav, R. 18, \$1,000.00. Suspendirana 21. julija 1918. — Društvo šteje 126 članov (ie).

Od društva Friderik Baraga št. 93 v Chisholm, Minn., cert. št. 21651, Rugarčič Frank, R. 22, \$1,000.00. Suspendiran 14. julija 1918. Društvo šteje 138 članov (ie).

Od društva Marija Zdravje Bolnikov št. 94 v Sublet, Wyo., cert. št. 18698, Pojzdar Ivan, R. 37, \$1,000.00. Suspendiran 7. julija 1918. — Društvo šteje 34 članov (ie).

Od dr. sv. Treh Kraljev št. 98 v Rockdale, Ill., cert. št. 21912, Batista Ivan, R. 19, \$1,000.00. Suspendiran 7. julija 1918. — Društvo šteje 79 članov (ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 101 v Lorain, Ohio, cert. št. 21425, Matas Matija, R. 30, \$1,000.00. Suspendiran 13. julija 1918. — Društvo šteje 60 članov (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio, cert. št. 21312, Ribernak Franc, R. 33, \$500.00. — Cert. št. 21980, Kalčić Anton, R. 22, \$1,000.00. Suspendirana 30. junija 1918. — Dr. št. 54 članov (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 112 v Forest City, Pa., cert. št. 19687, Omahen Anton, R. 34, \$1,000.00. Suspendiran 14. julija 1918. — Društvo šteje 300 članov (ie).

Od društva sv. Pavla št. 118 v Little Falls, N. Y., cert. št. 22490, Oblak Franc, R. 33, \$1,000.00. Suspendiran 30. julija 1918. — Društvo šteje 24 članov (ie).

Od društva Mar. Rož. Venca št. 131 v Aurora, Minn., cert. št. 21923, Vlajnič Marko, R. 21, \$1,000.00. — Cert. št. 21107, Prpič Mihael, R. 30, \$1,000.00. Suspendirana 29. julija 1918. — Društvo št. 139 članov (ie).

Od društva sv. Roka št. 132 v Frontenac, Kans., cert. št. 15308, Prele Matija, R. 30, \$500.00. Suspendiran 29. julija 1918. — Društvo šteje 65 članov (ie).

Od društva sv. Družine št. 136 v Willard, Wis., cert. št. 17598, mok Frank, R. 27, \$500.00. — Cert. št. 12992, Kaučnik Josip, R. 32, \$1,000.00. Suspendirana 10. julija 1918. — Dr. šteje 64 članov (ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 144 v Sheboygan, Wis., cert. št. 18253, Jakovec Ivan, R. 26, \$1,000.00. Suspendiran 23. julija 1918. Društvo šteje 126 članov (ie).

Od društva sv. Jožefa št. 146 v Cleveland, Ohio, cert. št. 18363, Planinšek Franc, R. 35, \$500.00. Suspendiran 21. julija 1918. — Društvo šteje 95 članov (ie).

Od društva sv. Mihaela št. 152 v S. Deering, Ill., cert. št. 19421, Radosevič Jurij, R. 21, \$1,000.00. Suspendiran 29. julija 1918. — Dr. šteje 92 članov (ie).

Od društva sv. Jeronima št. 153 v Canonsburg, Pa., cert. št. 5083, Žigon Ivan, R. 34, \$1,000.00. Suspendiran 7. julija 1918. — Društvo šteje 62 članov (ie).

Od društva sv. Štefana št. 156 v Delagua, Colo., cert. št. 21806, Marčeta Ivan, R. 40, \$500.00. Suspendiran 7. julija 1918. — Društvo šteje 8 članov (ie).

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od društva sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa., cert. št. 2377, Miklavčič Helena, R. 16, \$1,000.00. — Cert. št. 906, Tavčar Marija, R. 23, \$500.00. — Cert. št. 4583, Škorjanc Marija, R. 23, \$1,000.00. — Cert. št. 1746, Skender Neža, R. 36, \$500.00. Suspendirane 14. julija 1918. Društvo šteje 62 članov (ie).

Od društva sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, cert. št. 983, Kastele Franca, R. 44, \$1,000.00. — Cert. št. 4450, Bokal Julija, R. 26, \$500.00. — Cert. št. 3075, Zupan Genovefa, R. 24, \$500.00. — Cert. št. 958, Pouš Ana, R. 27, \$500.00. Suspendirane 22. julija 1918. — Društvo šteje 492 članov (ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn., cert. št. 300, Prelesnik Neža, R. 28, \$500.00. Suspendirana 8. julija 1918. — Društvo šteje 224 članov (ie).

Od društva sv. Mihaela št. 61 v Youngstown, Ohio, cert. št. 8148, Piščetnik Terezija, R. 27, \$1,000.00. Suspendirana 22. julija 1918. — Društvo šteje 127 članov (ie).

Od društva sv. Antona Pad. št. 72 v Ely, Minn., cert. št. 7350, Blatnik Marija, R. 21, \$500.00. Suspendirana 15. julija 1918. — Društvo šteje 90 članov (ie).

Od društva Vit. sv. Martina št. 75 v La Salle, Ill., cert. št. 5265, Vogrinec Terezija, R. 31, \$1,000.00. Suspendirana 20. julija 1918. — Društvo šteje 62 članov (ie).

Od društva Marije Vnebovzete št. 77 v Forest City, Pa., cert. št. 6305, Omahen Ana, R. 37, \$500.00. Suspendirana 21. julija 1918. — Društvo šteje 198 članov (ie).

Od društva Marije Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill., cert. št. 5531, Hainrihar Ana, R. 30, \$1,000.00. Suspendirana 20. julija 1918. — Društvo šteje 212 članov (ie).

Od društva Mar. Čist. Spoč. št. 85v Lorain, Ohio, cert. št. 5714, Fundak Brigita, R. 27, \$1,000.00. Suspend

Dr. društva sv. Jozefa št. 12 v Forest City, Pa., k društvu sv. Jozefa št. 41 v Pittsburghu, Pa., cert. št. 30,000, J. Markun, R. 36 \$1,000.00. Prestopil 4. julija 1918. — 1. dr. šteje 301 članov (ic), 2. dr. šteje 96 članov (ic).

Od društva sv. Jozefa št. 43 v Anaconda, Mont., k društvu sv. Janeza Krst. št. 14 v Butte, Mont., cert. št. 20926, Erath Jozef, R. 31, \$1,000.00. Prestopil 26. junija 1918. — 1. dr. šteje 136 članov (ic), 2. dr. šteje 193 članov (ic).

Od društva Jezus Dobri Pastir št. 49 v Pittsburghu, Pa., k društvu Marija Sedem Žalosti št. 50 v Allegheny, Pa., cert. št. 7363, Benec Marija, R. 28, \$1,000.00. Prestopil 14. julija 1918. — 1. dr. šteje 63 članov (ic), 2. dr. šteje 294 članov (ic).

Od društva sv. Jozefa št. 57 v Brooklyn, N. Y., k društvu sv. Jozefa št. 41 v Pittsburghu, Pa., cert. št. 17544, Jurkas John, R. 25, \$500.00. Prestopil 13. julija 1918. — 1. dr. šteje 136 članov (ic), 2. dr. šteje 95 članov (ic).

Od društva sv. Antona Pad. št. 87 v Joliet, Ill., k društvu sv. Jozefa št. 103 v Milwaukee, Wis., cert. št. 19733, Lavrič Anton, R. 18, \$1,000.00. Prestopil 11. julija 1918. — 1. dr. šteje 127 članov (ic), 2. dr. šteje 99 članov (ic).

Od društva sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin, Pa., k društvu sv. Družine št. 109 v Alliquippa, Pa., cert. št. 15226, Habie Vincenc, R. 13, \$1,000.00. Prestopil 28. julija 1918. — 1. dr. šteje 125 članov (ic), 2. dr. šteje 45 članov (ic).

Od društva Friderik Baraga št. 93 v Chicholm, Minn., k društvu Marija Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn., cert. št. 21305, Lavrič Rudolf, R. 23, \$500.00. Prestopil 29. julija 1918. — 1. društvo šteje 137 članov (ic), 2. društvo šteje 141 članov (ic).

Od društva Marije Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn., k društvu sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, cert. št. 14097, Režek Martin, R. 34, \$1,000.00. Prestopil 6. julija 1918. — 1. dr. šteje 139 članov (ic), 2. dr. šteje 513 članov (ic).

PRESTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 8 v Joliet, Ill., k društvu sv. Genovefe št. 108 v Joliet, Ill., cert. št. 6058, Duša Alojzija, R. 19, \$1,000.00. Prestopila 7. julija 1918. — 1. društvo šteje 118 članov (ic), 2. dr. šteje 117 članic.

Od društva sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, k društvu Marije Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio, cert. št. 1016, Zajmec Ana, R. 32, \$500.00. — Cert. št. 4107, Mlakar Cecilija, R. 43, \$500.00. — Cert. št. 4184, Gašpar Johana, R. 44, \$1,000.00. Prestopile 1. julija 1918. — 1. društvo šteje 512 članov (ic), 2. dr. šteje 183 članic.

Od društva Jezus Dobri Pastir št. 49 v Pittsburghu, Pa., k društvu Marije Sedem Žalosti št. 87 v Pittsburghu, Pa., cert. št. 4979, Benec Marija, R. 29, \$1,000.00. Prestopila 28. julija 1918. — 1. dr. šteje 61 članov (ic), 2. dr. šteje 154 članic.

Od društva sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin, Pa., k društvu sv. Družine št. 109 v Alliquippa, Pa., cert. št. 5339, Habie Terezija, R. 16, \$500.00. Prestopila 28. julija 1918. — 1. društvo šteje 124 članov (ic), 2. dr. šteje 46 članov (ic).

Od društva sv. Jozefa št. 103 v Milwaukee, Wis., k društvu Marije Pomoč Kristjanov št. 165 v West Allis, Wis., cert. št. 3499, Robar Katarina, R. 39, \$500.00. Prestopila 13. julija 1918. — 1. društvo šteje 97 članov (ic), 2. društvo šteje 20 članov (ic).

Od društva Marije Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio, k dr. sv. Ane št. 127 v Waukegan, Ill., cert. št. 5227, Valentinčič Alojzija, R. 20, \$1,000.00. Prestopila 28. julija 1918. — 1. društvo šteje 179 članic, 2. društvo šteje 92 članic.

ODSTOPILI ČLANI.

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 101 v Lorain, Ohio, cert. št. 13302, Ivančič Ivan, R. 23, \$500.00. Odstopil 13. julija 1918. — Društvo šteje 59 članov (ic).

Od društva sv. Pavla št. 118 v Little Falls, N. Y., cert. št. 21443, Čuk Frane, R. 27, \$500.00. Odstopil 30. julija 1918. — Društvo šteje 23 članov (ic).

Od društva sv. Roka št. 132 v Frontenac, Kans., cert. št. 17781, Folkar Frane, R. 18, \$1,000.00. Odstopil 14. julija 1918. — društvo šteje 64 članov (ic).

Od društva sv. Janeza Krst. št. 143 v Joliet, Ill., cert. št. 17836, Muhič Jozef ml., R. 19, \$1,000.00. Odstopil 21. julija 1918. — Društvo šteje 40 članov (ic).

Od društva Marija Majnika št. 154 v Peoria, Ill., cert. št. 20473, Babichtz Pavel, R. 29, \$500.00. Odstopil 25. julija 1918. — Društvo šteje 13 članov (ic).

ODSTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Jozefa št. 7 v Pueblo, Colo., cert. št. 3945, Vivoda Katarina, R. 20, \$500.00. Odstopila 24. julija 1918. — Društvo šteje 492 članov (ic).

Od društva sv. Genovefe št. 108 v Joliet, Ill., cert. št. 4810, Završnik Marija, R. 23, \$1,000.00. Odstopila 29. junija 1918. — Društvo šteje 115 članic.

Od društva sv. Ane št. 127 v Waukegan, Ill., cert. št. 3793, Bartel Marija, R. 18, \$1,000.00. — Cert. št. 4940, Krajnc Urša, R. 20, \$1,000.00. — Cert. št. 5670, Skvarče Ivana, R. 20, \$1,000.00. Odstopile 23. julija 1918. — Društvo šteje 88 članov.

IZLOČENI ČLANI.

Od društva sv. Jozefa št. 148 v Bridgeport, Conn., cert. št. 21249, Tkalec Stefan, R. 19, \$500.00. — Cert. št. 21724, Čizmažija Ivan, R. 22, \$500.00. Izložena 31. julija 1918. — Društvo šteje 91 članov (ic).

ZVIŠALI ZAVAROVALNINO.

Pri društvu Marije Vnebovzete št. 77 v Forest City, Pa., cert. št. 16008, Semrov Matej, R. 34, iz \$500.00 na \$1,000.00. — Cert. št. 5813, Semrov Antonija, R. 23, iz \$500.00 na \$1,000.00. Zvišala 14. julija 1918.

Pri društvu Marije Pomagaj št. 147 v Rankin, Pa., cert. št. 6318, Kobak Ana, R. 33, iz \$500.00 na \$1,000.00. Zvišala 21. julija 1918. Josp Zalar, gl. tajnik.

Tedenski pregled.

Od Jug. Čas. urada v Washingtonu, D. C.

Trumbičevi manifesti padajo iz eroplana na Zagreb in Kranjsko.

"Glas Slovencev, Hrvatov in Srbov", ki izhaja v Zagrebu, javlja v številki od 24. junija:

"Danes ob desetih dopoldan se je pojavil nad Zagrebom eroplan, ki je pričel metati na mestu neštivilno množino manifestov. V začetku se je mislilo, da so to manifesti, s katerimi se prebivalstvo pozivlja na podpisovanje vojnega posojila, iznenadenje pa je bilo veliko, ko se je videlo, da so to manifesti, podpisani po dr. Trumbiču. Šele tedaj se je tudi opazilo, da eroplan ni avstrijski, temveč sovranski. Policija je začela takoj pobirati manifeste in jih trgati iz rok mimooidih, ki pa so jih med tem že prečitali."

"Hrvaška Država" od 26. junija piše:

"Pišejo nam iz Ljubljane: Obveščeni smo, da so italijanski aviatiki leteli nad različni kraji in vasmii na Kranjskem in da so spustili na zemljo silno množino letakov. Ti letaki so vsebovali manifest Jugoslovanskega Odbora, podpisani od dr. Trumbiča, in so označili prebivalstvu zaključke rimskega kongresa. V manifestu bodri dr. Trumbič jugoslovanske agitatorje in jih pozivlja, da nadaljujejo odločno in neustrašeno svoje delovanje, ker je osvobodnje blizo in ker so zavezniški sklepi, osnovati jugoslovanske državo." (20 vrst zaplenjenih.)

"Hrvaška Država" od istega dne še javlja: "Poročajo nam iz Celove na Koroškem, da so leteli večer nad mestom avstrijski eroplani, ki so metali posive za vplavanje osmega vojnega posojila. Istočasno pa so se pojavili italijanski eroplani, ki so nasali na Celovec točo manifestov, podpisanih po dr. Trumbiču."

Jugoslovani desertirajo v masah in se pridružujejo revoluciji. Vsi nemški in madžarski listi v Avstro-Ogrski z velikim vznemirjenjem pišejo o ogroževanju države in monarhije valed revolucionarnega gibanja Slovanov. In četudi se tok revolucije v monarhiji ne da točno predvideti, vendar pa se vsi listi strinjajo v tem, da izpodreda revolucija, ki se je že davno pričela, polagoma ali sigurno že itak bolno državo.

V jugoslovanskih pokrajinah — tako pišejo dunajski in budimpeštanski listi — zlasti v Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem se nahaja vsa sila vojaških beguncev. Samo na Hrvaškem in Slavoniji se skriva po vaseh in gozdovih nad deset tisoč beguncev. Večina njih je organizirana v močne čete, ki prihajajo v vase, in ne samo da rekvirirajo hrano zase, temveč odnašajo in skrivajo svo hrano in potrebščine, ki so rekvirirane in pripravljene za vojsko. Zdi se, kakor da se oblasti ne nujajo na stopiti in podvzeti resne korake proti njim. Dogodilo se je namreč, da so se te čete utrdile v strelskih jarkih in da so se branile s strojnimi puškami. Gibanje je zavzelo najnevarnejši obseg in silno ogroža vojno silo države, in to tembolj, ker se jim v masah pridružujejo ruski vojni ujetniki.

O posameznih slučajih poročajo jugoslovanski listi sledeče: "Glas Slovencev, Hrvatov in Srbov" v številki od 15. junija: "Nemški list v Sarajevu, 'Bosnische Post', piše: Po mestih in vaseh je videti veliko, veliko število vojaških beguncev in na stotine in stotine vojnih ujetnikov, zlasti Rusov, ki so pobegnili od dela, kamor so bili odredjeni, in ki vsi skupaj nevarno ogrožajo državo in prebivalstvo. List pozivlja prebivalstvo, da brez usmiljenja prijavi vse vojaške begunce, da jih izroči oblastim in da ne kaže napram njim nikake milosrčnosti.

"Slovenec" od 10. junija piše: "Namestnik Štajerske in Krasa je izdal sledečo proklamacijo: O priliki prijetja nekega vojaškega begunca ga je skušalo prebivalstvo obraniti in rešiti. Civilno prebivalstvo se s tem najresnejše in v njegovem lastnem interesu opozarja, da vsekakor opusti vsako umešavanje v izvrševanje vojaških uslužbenec in da se ne protivi vojaškim stražam in patroljam pri izvrševanju njih dolžnosti, ker so one zaščitnice po stavku 65 kazenskega zakona. Vojaške patrolje so pooblašcene rabiti strelno orožje proti vsakomur, ki rabi proti njim silo ali ki jim grozi z napadom."

"Hrvatska Straža" od 28. junija poroča: "Uradna 'Smotra Dalmatinska' javlja, da se nahaja po mestih in vaseh na tisoče vojaških beguncev in vojnih ujetnikov, zlasti Rusov, ki so pobegnili iz raznih mest, kjer so bili uposleni. Policijske in vojaške odredbe so nezadostne, da bi se jim zastavila pot. Zadnji teden je bilo samo v Splitu prijatih štirinajst vojnih beguncev."

Proslava srbskega dne v Washingtonu. Washington, 3. avgusta. — Proslava vstopa Srbije v vojno, ki se je imela vršiti zadnje nedeljo pred Washingtonovim spomenikom, ki pa je bila vsled dežja prestavljena, se je vršila sinoči v Sylvan Theater (prostor za Washingtonovim spomenikom, kjer daje vojni department trikrat na teden koncert s petjem in premičnimi slikami). Prostor je bil napolnjen washingtonskega občinstva in je burno pozdravljalo govornike in vzhiceno nazdravljalo Srbiji. V imenu srbskega poslanstva je govoril prvi tajnik Aleksander V. V. Gjorgjevič, ki se je zahvalil za izražene simpatije in prijateljstva ameriškega naroda za Srbijo, naglašujoč, da stoji srbski narod kot en moč, da prepreči naval Tevtoncev na vzhod. Odpor Srbije na vzhodu in odpor Belgije na zahodu je dal Franciji in Angliji časa, da sta se pripravili za gigantsko borbo proti Nemčiji. Srbija, tako se je izrazil G. Gjorgjevič, "je bila prva napadena država pri izvrševanju nemškega načrta za svetovno gospodarstvo. Trikrat se je posrečilo sovržniku prodreti v Srbijo, ali istotako trikrat je bil zopet pognan ali debele. Šele, ko je dobila Avstrija pomoč Bolgarije in Nemčije, je bila srbska vojska prisiljena umakniti se skozi Albanijo, toda zatem je bila zopet organizirana po Franciji in sedaj se nahaja zopet na solunski fronti, kjer bo vzdržala do konca." Srbski kapitan David Albala je orisual kot drugi govornik mnoge junške čine srbske vojske. Omenil je, da so se Srbi borili tako dolgo, da so znašale izgube vojske in civilnega prebivalstva nad en milijon, kar pomeni v primeri s celokupnim prebivalstvom Srbije, ki je štela pred vojno nad pet milijonov duš, večji odstotek izgub, kakor jih je doživela katerikoli druga država. Povdarja, da ne bodo Srbi zapustili zavezništva, da se bodo temveč rajše borili do popolnega uničenja, kakor pa da bi se izneverili in omadeževali čast svoje domovine. — V imenu Jugoslovanskega odbora je govoril dr. Vošnjak, ki je povdarjal, da ni Avstrija napovedala samo vojne Srbije, temveč tudi principom Washington, Jeffersona in Wilsona. — V imenu Amerikancev je govoril V. Curtis Nicholson, ki je zagotavljal, da ne bo Amerika pustila Srbije in Jugoslovancev, da se bo temveč borila, dokler ne bo zavlada pravica in pravo za vse narode.

Kaj je Avstrija? Vspričo namere avstrijske vlade, razdeliti Češko v posebne upravne okraje, in to na način, ki bi dal celi deželi prevlast Nemcem, je nastal v čeških krogih ogrožen odpor. V svojem časopisju na javnih shodih in v avstrijskem parlamentu so Čehi najodločnejše nastopili proti lopavstvu avstrijske vlade, ki hoče na zapoved iz Berlina po silii in nasilno germanizirati Češko. Na seji avstrijskega parlamenta, pri kateri se je razpravljalo to vprašanje, je govoril v imenu Čehov dr. Stranski, ki je izjavil, da se Dunaj in Berlin vraga, ako mislita, da se bodo Čehi poklonili Gesslerjevemu klobuku, katerega hoče pangermanizem u-postaviti v češki državi. Najzanimivejši pa je odstavek v govoru Stranskija, v katerem karakterizira Avstrijo. Ta odstavek se glasi doslovno: "Avstrija je zločin proti svobodi in človekoljubju, in ako Bog da, jo bomo razkosali. Češki narod nima večje in svetelje dolžnosti, kakor to, da oškoduje Avstrijo, ta 'vrat Nemčije', kjerkoli in kadarkoli jo more. Mi smo odločni in najvernije pripravljani, izdati jo, kjerkoli moremo. Avstrija ni država, temveč je sramoten stoltni sen; dešela grobe tiranije, in ničesar drugega. Avstrija je država brez patriotov in brez patriotizma. Češki vojaki te države so se vrgli proti sovržniku — da ga objamejo in da se jim pridružijo v borbi za skupno stvar."

Tako misli in govori Čeh dr. Stranski v dunajskem parlamentu, tako misli in govori ves pošten češki in jugoslovanski narod v domovini in izven nje. Kako pa misli in govori velik del našega zaslepljenega naroda v Ameriki? Žal, da ne misli s svojo glavno in da ne govori z jezikom svoje duše, temveč tako, kakor jim ubijejo v glavo plačani agentje taiste Avstrije, ki ničesar bolj ne mrzi, kakor svojih podanikov, in ki hoče osnovati na zaslepljenosti teh svojih podanikov svoje nemško-madžarsko gospodarstvo.

Čeh imenovan francoskim generalom. Francoski listi poročajo, da je bil polkovnik češko-slovaške armade, ki se bori na francoski fronti, dr. Milan R. Štefanik, imenovan generalom francoske vojske in da mu je poverjeno poveljstvo češko-slovaške brigade. Dr. Štefanik je začel svojo karijero kot prostovoljec v avijatičnem oddelku francoske vojske. Njemu gre največja zasluga za osnovanje in organiziranje češko-slovaških čet na francoski, ruski in italijanski fronti.

Vojaški begunci v Avstro-Ogrski. Vesti o vojaških beguncih na Češkem in v jugoslovanskih pokrajinah so vedno pogostejše in vedno bolj resne. Dunajski listi poročajo, da je na Češkem na tisoče vojaških beguncev ustanovilo ustaške tabore po raznih gozdovih in da so že gospodarji celih krajev v. Tako so napadli in zavzeli grad in posestvo bivšega zunanje ministrá Berchtolda v Buhlavi, kjer so upostavili svoj glavni stan. Neki polk, ki je bil poslan na fron-

to, je odkorakal, namesto da bi šel na odkazono mesto, v buhlovske kume in se pridružil ustašem. Pa ne samo to. Oddelki nemških in madžarskih vojakov, ki so bili poslani, da zažude upor, so se "predali" ustašem in se jim pridružili v borbi proti redni armadi. Ustaši vstavljajo in plenijo vlake, s katerih odnesejo hrano in municijo, ki je namenjena za vojsko. Dunajski in madžarski listi pravijo, da je vojaških beguncev (ubežnikov) nad en milijon, samo na Dunaju da jih je nad 80,000. Vojaške in civilne oblasti so popolnoma brez moči napram temu gibanju, ki se vedno bolj širi in kateremu se pridružujejo zlasti oni vojni ujetniki, ki so se vrnili iz ruskega ujetništva.

Kako nas delijo brez nas. "Pesti Hirlap" od 4. junija pravi v članku o rešitvi jugoslovanskega vprašanja, da so se vršila na Dunaju važna posvetovanja med avstrijskimi in ogrskimi ministri, pri katerih so prevladali naslednji predlogi: Ako se poljsko vprašanje reši v avstrofilskem smislu, se ima jugoslovansko vprašanje rešiti v madžarskem smislu, to je, z direktno priključitvijo Bosne in Hercegovine, Dalmacije pa na ta način, da se spoji s Hrvaškem.

"Pesti Naplo" od tistega dne javlja o teh dogovorih in pravi, da "ni bil stari načrt barona Buriana, namreč avstrofilski rešitev poljskega vprašanja in priključitev Bosne in Hercegovine ter Dalmacije Ogrski, še nikoli bližje uresničenju, kakor danes.

Na srečo se bo pokvaril apetit avstrijskim in madžarskim gospodom, kajti oni bodo zadnji, ki bodo reševali naše vprašanje. Vesti pa so vsekakor zanimive za one naše zaslepljenice, ki se še vedno nadejajo, da jim bo domovino rešil "premilostljivi" cesar in dunajska gospoda.

Nemci proti Slovanom. Dunajska "Fremdenblatt", glasilu ministra za zunanje zadeve, je priobčil v svoji številki od 9. junija naslednji odstavek iz proglasa avstrijskih Nemcev: "Z nezasišano brezobzirnostjo zahtevajo Slovani, da postavijo svojemu veleizdajniškemu držanju na bojišču in v zaledju krono z osnova njem slovanskih držav na severu in na jugu naše domovine. To ne pomeni ničesar manj, kakor nacionalno in ekonomsko zatiranje milijonov nemškega naroda, zapiranje Jadrana pred Nemei in obsodba Avstrije na nemoč, ki uničuje. Zlohotno, zahrbtno in po načrtu delujejo proti zvezi z nemškim cesarstvom, katera zveza se je sijajno obdržala. Zadržavajo življenske potrebščine, s katerimi so njihove pokrajine še vedno bogato preskrbljene, in puste, da divja smrt vsled lakote z vsro grozoto po nemških pokrajinah.

Mora se priznati, in to s ponosom, da je vse to resnica. In čim bolj resnično je, tem bolj za naš narod in za vse Slovane v monarhiji. Verujemo in upamo, da bo postalo še hujše in da bodo Nemci še bolj javkali. Ako namreč oni govore o narodnem in gospodarskem tlačanju milijonov nemškega naroda, tedaj seveda mislijo, da je to razbojniško, kajti patent za tlačenje in zatiranje mora biti pridržan njim. Njih resolucija z nemškega narodnega zborovanja dne 16. maja to najbolje dokazuje, ker se v njej glasi: "Nemški narodni svet enodušno odbija težnje Čehov in Jugoslovancev, ki so našle izraz v izjavi od 30. maja 1917. v dunajskem parlamentu, da se stvori češko-slovaška in jugoslovanska država... Nemški jezik se mora uvesti kot državni jezik v vseh avstrijskih pokrajinah... Zahteve Nemcev v teh pokrajinah, zlasti na Češkem, se morajo čim prej izpolniti... Na jugu mora Avstrija obdržati in zagotoviti Nemcem svobodno pot in gospodarstvo na Jadranu... Priključitev Slovencev kakor jugoslovanski državi se mora konečno preprečiti."

Na istem zborovanju so podali nemški voditelji tudi naslednje govorniške evetke: Dunajski župan dr. Weiskirchner: Odbijmo vse poskuse, ki gredo za tem, da se nam zapre jug. Žrtvujemo vse za obrambo naše narodno-vojne poti do našega morja in do naših pristanišč. Nemško cesarstvo se je borilo z nami za Trst, ker je Trst življensko vprašanje za bodočnost osrednjih vlasti. Mi nismo prehlivali svoje krvi v mnogih bitkah na Krasu in v Alpah

zaradi tega, da nas odsekajo od morja nekakšna jugoslovanska država. Poslanec Pachler: "Čehi in Jugoslovani so nam preprečili, da bi dobili hrano in pomoč, ki je neobhodno potrebna za zmago. Oni zahtevajo, da se osnuje Čehoslovaška in jugoslovanska država in dovolj drzni so, da pozivljajo tuje, da urede zadeve Avstrije na mirovnem kongresu. Poslanec Eger: Avstrija bo ali nemška, ali bo prenehala obstojati. (Poslednje bo prav gotovo. Op. ured.) Poslanec Mataja: Čehi in Jugoslovani zahtevajo, da se milijoni naših rojakov pokore njihovemu gospodarstvu in jarmu. Država pa ne more obstojati, ako ne bo podvržena nemškemu vplivu in vodstvu Nemcev.

Kako so nabirali deputacijo k cesarju. Junija meseca so zbrali nemški agitatorji po slovenskih krajih nekoliko nesrečnežev, s katerimi so šli v avdienco k Karlu Gluemu, da protestirajo proti jugoslovanskemu gibanju za osvobodjenje in zedinjenje. Da so mogli otroku dati ime, je bilo potrebno, da je med udeleženci tudi nekoliko "pravih" Slovencev. Izdajalci se povsod dobe — kakor nam dokazujejo črnoroški v New Yorku — in tako so našli nekoliko izrodov, ki so se pridružili deputaciji. Njih imena so slavno paradirala v nemškem časopisju, ki jih je proglasilo za vrle in uzorne patriote. Toda vrag nikoli ne spi. Med imeni udeležencev se je nahajalo tudi ime nekega Alojzija Kanglerja iz Zgornje Bistrice. Ko je torej čital svoje ime v listih, je poslal nemškimi listom popravek, da on ni bil med udeleženci, v "Slovenskem Gospodarju" od 13. junija pa je objavil naslednjo zanimivo izjavo, ki jasno kaže moralno vrednost in karakter onih gospodov, ki so šli protestirati proti svojemu lastnemu narodu. Izjava se glasi: "V listih čitam, da sem bil tudi jaz v avdijeni pri cesarju Karlu v svrhu demonstrativnega protesta proti Jugoslaviji, in to kot zastopnik občinskega sveta Gornja Bistrica. To ni resnica. — Nasprotno pa je res, da so Nemci zahtevali od mene, da naj grem z njimi in z drugimi na Dunaj in da bom za to dobil nagrado petsto kron, kakor ostali, in to pod naslovom potnih stroškov. Jaz pa sem to najodločnejše odklonil, kakor hitro sem izvedel, kakšen je namen tega potovanja na Dunaj. Alojzij Kangler, l. r."

Jugoslovansko časopisje za zavezniške. Odkar je jugoslovansko gibanje v domovini zavzelo večji obseg, so vsi pošteni slovenski in hrvaški listi zavzeli nepamirljivo stališče napram Nemcem in Madžarom in se vrgli z vso v borbo za narodne ideale. Kljub ostru cenzuri so ti listi pogostokrat zagovarjali zavezniško stvar, opirajoč se na principe, ki vodijo zaveznike v tej vojni. Predsednik Wilson je bil odkritoslovo pozdravljen kot rešitelj človeštva in demokratičnih principov od sirove sile. Vse pisanje pa se je vrtele okoli teh principov in okoli one politike, ki se ne tiče naravnost vojevanja in vojaških sposobnosti obeh nasprotnikov. Divje preganjanje časopisja in posameznikov od strani nemško-madžarskih vojaških oblasti, kadarkoli se je dotaknilo vojaškega vprašanja, je popolnoma onemogočilo našemu časopisju v domovini, da bi v kakršnemkoli pravcu izrazilo svoje mišljenje. Danes pa je tudt drugače. Narod se zaveda svoje koenečne zmage in se moško upira svojim rabljem. Slovenski in hrvaški listi so pričeli brezobzirno dvigati kopreno z razpadajoče habsburške države, ne ozirajoč se na to, ali je to notranja, zunanja ali vojaška politika. Opazili smo to že večkrat, in danes prinašamo kratek izvleček iz članka v zagrebških "Novinah". Članek je pisan vspricho poslednjega nemškega prodiranja na Marni (6. junija) in pravi: "Bitka narodov na Marni je sigurna stvar. Od njega izida je odvisna usoda Pariza, ki sicer nima nikake strategične važnosti, katerega padec pa bi bil vsekakor moralen udarec za zavezničke. Amerikanci, Angleži in Francozi so pripravljani za ta poslednji in najbolj ljuti napad Nemčije in bodo v najlažbiem slučaju preprečili, da bi hitro napredoval. Čas se bori na strani zavezničkov. Z vsakim mesecem so močnejši na vojaštvo

in bogatejši na materialu, medtem ko je za osrednje vlasti skrajni čas, da jim prej zaključijo mir. Podjarmljenje vzhoda ni v nikakem oziru pripomoglo, da bi se uredili notranji položaji srednje Evrope. Prvi in najvažnejši problem, to je, problem življenjskih potrebščin, zlasti hrane, ni bil rešen s pomočjo gladne in revolucionarne Rusije, niti ne bo rešen. Medtem pa je notranja buna naroda Avstro-Ogrske dosegla svoj vrhunec. Nikoli v zgodovini še ni bil duh naroda tako vzemirjen, kakor danes. Živci vseh narodov v monarhiji so napeti do skrajnosti. Na vse to je treba obrniti, ko se govori o bitki naroda na zapadni fronti.

In se Nemcem posreči, prekoračiti Marno, to se vedno ne bo prineslo miru. Vojna se bo nadaljevala in nikdo ne more vedeti, kdaj se bo zaključila, zlasti še, ako se vzame v ozir, da se Amerikanci, Angličani in Francozi oborožujejo do temena na suhem in na morju.

Novice iz stare domovine.

(Jug. Čas, Urad, Washington, D. C.)

Politične vesti.

Nemška mornariška šola v Trstu. — Slovence priobčijo začetkom junija uvodni članek o nemški mornariški šoli v Trstu, iz katerega objavljamo glavne misli: "Vse priprave so izvršene. Šola se otvori v jeseni, imela pa bo tudi Nemce. Avstrijska obala je dolga okroglo 1500 kilometrov, od katerih odpade samo na Dalmacijo 560 kilometrov. V Dalmaciji ne pridejo Nemci niti v poštev. Samo leta 1912. je pristalo v Dalmaciji 74.929 tovornih ladij s 13 milijoni tonami tovora, v vseh avstrijskih pristaniščih pa 148.368 ladij s 23.511.000 tonami. Polovica odpadke torej na Dalmacijo, ostala obala pa leži na slovenskem ozemlju in je vse prej kot nemška. Vsak pameten človek bi mislil, da mora paroplovba računati za jezikom prebivalstva na obali, ki je v tem slučaju hrvaško ali slovensko. Na tem zavodu se bo pa poučevalo samo nemški in italijanski, medtem ko o kakem jugoslovanskem jeziku ni niti govora. — Tudi o tem naj razmišljajo naši Avstrijaki.

Opozicija zabranjena. — Da je nezadovoljnost tudi pri nemških socijalnih demokratih velika, dokazuje članek, katerega je priobčila dunajska "Arbeiter Zeitung" začetkom junija pod naslovom "Opozicija je zabranjena". V tem članku se med drugim glasi: "Gospod dr. Seydler bi hotel ne samo prepovedati poslancem glasovati proti njemu, temveč sploh glasovanje. O nekem pruskem zadržanju se pripoveduje, da je prepovedal nek šodh z motivacijo: "Prepovedano je govoriti o temi", to je, o vsaki. Naj stori tudi dr. Seydler tako ter naj izda nov parlamentni poslovnik, po katerem se ne sme govoriti v parlamentu o ničemer, kar bi moglo dovesti v neprimoljivo dr. Seydlerja. Nič o pregovorih v Berlinu, nič o militarizmu, nič o aferi cesarskih pisem, isto tako pa tudi ne o razdelbi Češke na okrožja in o političnih preganjanjih Jugoslovancev, za kar se je moral dr. Seydler obvezati. Dr. Seydler meni, da more prepovedati narodom, ki so nezadovoljni z njim, kritiko, oziroma zahtevati, da vrše to kritiko na poseben način. Kje ostaja potem glasovita "odgovornost" vlade? Namesto, da bi bil v resnici odgovoren, beži on pred odgovornostjo in pred parlamentom."

Busko poslanstvo v Berlinu sestoji iz sledečih oseb: Joffe Moser, Daniel Hirschberg, Jakob Jakobsohn, Mozes Rosenberg, Leo Prager, Adam Makus, Leon London. Vse sami pravi obrezani čifuti. Zapomnimo si: Vsakemu pijanemu narodu se vsede prej ali selj čifut na vrat.

Jugoslovansko vprašanje na vrhu. — Kakšen pomen pripisujejo Nemci našemu vprašanju, čes, da je treba preprečiti njega uresničenje v korist Nemcev, naj kaže naslednja notica v "Grazer Volksblattu" od začetkom junija: "Jugoslovanski problem je stopil zdaj v ospredje. Danes je gospodarski in politični pogled obrnjen na jug — od kjer nam preti poguba, in tam je delo, ki prinaša plod in omamljivo nagrado. Pri današnjem glavnem zborovanju zveze avstrijske industrije bo oertal član go-

spoke zbornice Alfred Eser poimen Trsta in Jadrana za Avstrijo po vojni. Alfred Eser je napisal že pred enim letom knjigo o tem predmetu in on je pozvan pred vsemi drugimi, da razpravlja poimen Trsta. Politično in gospodarsko južno-avstrijsko gibanje teče vzporedno, nima pa, žal, nobene skupne točke. Politika je najbolj neplečovitja stvar na svetu brez gospodarske podlage, istotako pa tudi gospodarstvo brez politike. Trgovina in industrija na jugu je uprav navezana na Nemčijo, ki ji pošilja najboljše in najpotrebnejše elemente. Na drugi strani pa, ali se ne zdi politična gonja na jugu naperjena proti nemškemu delu, ki trpi v mnogih občinah zaradi nacionalnega preganjanja? Ali niste industrija in trgovina največje koristi, da se upostavi koledno na jugu urejeno in trajno stanje in da se zažadi vsak iredentizem? Tesna zveza naroda, kapitala in podvzetja ne sme ostati samo monopol Slovanov. Čehi so v zadnjem času s pomočjo svojih bank nakupili mnogo tega ravno na jugu in uredili to za zunanji promet in industrijske svrhe. Oui so se pripravili, zavedajoč se, da je jug Avstrije najsigurnejši in najvažnejše polje plodnosnega dela za imperialistično razširjenje njihove obsežne moči. Pri nas pa nasprotno delujejo narodne zveze brez vsake gospodarske podlage, gospodarska pa brez vsake narodno-politične direktive. Pogosto je več skupin v istem področju ena z drugo, istotako pa tudi ena proti drugi. Mi vemo, da ni posel gospodarskih društev, voditi politiko, potrebujemo pa posredovalno mesto, ki bi organiziralo medsebojno delovanje, — mesto, ki bi izdelalo točen načrt z gospodarskega, političnega in narodnega stališča za politiko industrije in trgovine na jugu. Ako bi imeli tako mesto, potem bi ne bilo težko, dati kapital za izvršitev teh načrtov."

Tudi iz tega moremo razvideti, da nam preti tudi gospodarska smrt, ako ostanemo pod nemško oblastjo, kajti kakor hitro mine vojna, ne bomo mogli odoleti pritisku nemškega kapitala.

Za sajenje tobaka. — "Reichspost" poroča, da bo v kratkem izšla naredba avstrijske vlade, po kateri bo dovoljeno svobodno saditi tobak, toda samo na Češkem, Moravskem in Štajerskem. Zakaj se to ne dovoli tudi ostalim kronovinam, predvsem pa Istri in Dalmaciji, kjer tobak zelo dobro uspeva!

KRANJSKE VESTI.

(Ljubljanski Slovenec od 7.—12. junija t. l.)

Smrtna kosa. — Umrli je v Trzinu gospa Marija Marinček, soproga tamošnjega notarja g. Matije Marinčka.

V Ljubljani so umrli: Ana Omejc, zasebnica, 43 let. — Olga Radinč, inštitutka, 15 let. — Marija ogrjana, dninarica, 36 let. — Marija Beltram, kuharica, 67 let. — Alojzij Hudnik, sin raznašalec časopisov, 14 let. — Frančiška Lipovec, kuharica, 70 let. — Ivana Žnidarskič, bivša dekla, 87 let. — Marija Zupančič, dninarica, 77 let. — Marija Adamič, užičkarica, 74 let. — Neža Jerše, hiralca, 73 let. — Ivan Prelovec, delavec, 36 let. — Anton Kovač, ključavničar južne železnice, 62 let. — Neža Šinkovec, gostija, 70 let. — Josip Puntar, poštni oficijal, 46 let. — Frane Benedik, čevljar, 44 let. — Doroteja Oman, bivša sitarica, 72 let. — Josipina Miserit, zasebnica, 49 let. — Ana Kocjančič, hči begunca, 8 let.

Umrli je in bil 8. junija pokopan Frane Fojkar, po domače Kislov, na Bukovici pri Škofji Loki, v 82. letu starosti.

Umrli je posestnik in krojaški mojster v St. Vidu nad Ljubljano g. Anton Jovan, brat ravnatelja vojničnega zavoda g. Janka Jovana. Pri vojakihi si je nakopal hudo bolezen, kateri je sedaj podlegel. Zapuščal vdovo in tri otročiče.

V Ljubljani je umrla gospa Antonija Škerl, hči poslanca Gostinčarja.

10. junija je umrl v Ljubljani g. Frane Saller, deželni računski nadoficijal v pokouju.

Znamenje časa. — V Dotenjskih Novicah od 6. junija bereimo tale inerat: "Za čike naj se prinese bela moka. — Kam, pove uprava Dol. Novic." — Iz tega je razvidno, da se bela moka le še lažje dobi kot čiki.

Huda slana je v občini Dragi uničila po vsej dolini fižol, krom-

pir, koruzo itd. Škoda je velikanska. Uboga občina, ki je že tako brez živeča, gleda s strahom v bodočnost. In sedaj je vse uničeno. Jeseni naj nam še vlada rekvirira, potem bomo čisto uničeni.

Padel je 26. maja na italijanskem bojišču ognjičar Ivan Trtnik, doma iz Škofje Loke pri Ljubljani. Služil je že sedmo leto pri vojakihi.

Dr. Šušteršič ne gre. — Preteklo soboto se je po vseh nemških časopisih razširila vest, da dr. Šušteršič zapuščal politično življenje in da se preseli v Švico. Na to novico pošilja dr. Šušteršič nemškimi listom iz Bad Gasteina naslednji popravek: "Z ozirom na notico v vašem cenjenem listu od 8. junija "Posl. Šušteršič odhaja iz političnega življenja", prosim, da mi dovolite popraviti, da je ta notica v vseh svojih delih netočna. Posebno ugotavljam, da si nisem nakupil v Švici nobenih posestev in da nimam sploh nobenega posestva. Tudi ne namerjam spreminiti svojega bivališča. Za prijazni sprejem teh vrst se vam že vnaprej zahvaljujem in sem z odličnim spoštovanjem dr. Ivan Šušteršič, državni poslanec in deželni glavar na Kranjskem." — Kakor nas prva notica ni razveselila, tako nas ta ni užalostila; tudi nam ni ganilo trdega srca "posebno" ugotavljanje, da nima deželni glavar sploh nobenega posestva. Počakali bomo, da si ga kupi.

Madžari med Slovenci. — Ljubljanski socialistični Naprej javlja: V sredo zvečer so v Mostah pri Ljubljani navalili madžarski vojaki v kavarni "Mali Slon" na redarja ter ga z bajoneti ranili. V četrtek je "zavzel" neki madžarski vojak glavno cesto ter preganjal z golim bajonetom civiliste. Okoli poldvanajstih ponoči je ustavil delavca Petra Strnišo iz Sela ter ga z bajonetom ubil. Umorjeni se je vračal iz tovarne. Zapuščal vdovo in štiri nepreškrbljene otroke. Redarstvo je ubijalec prijelo, toda pozneje je pbegnil. Gotovo je slučajno pobegnil!

ŠTAJERSKE VESTI.

Obsojen v smrt na vešala. — Pred mariborsko poroto se je vršila 3. in 4. junija kazenska razprava proti 65-letnemu posestniku Antonu Topolniku, ki je bil obtožen zavratnega umora svoje žene Frančiške in poskušnega zavratnega umora svoje pastorko, hčere svoje žene iz prejšnjega zakona, Školastike Elbl. Topolnik je stal že pred poroto meseca marca, a je bila takrat razprava odložena, ker je prišlo do spora med braniteljem in pa sodnim dvorom. Topolnikova sta imela v bližini Radgone gostilno in posestvo, a sta živela v večnem prepiru. Nekega jutra so našli Frančiško Topolnik okrvavljeno in mrtvo, a Školastiko nezavestno. Ko se je slednja zavedla, je povedala, da se je zbudila okoli polnoči ter videla, kako je s tokel očim s sekiro po glavi njene matere. Ker se je zbudila, je udaril tudi njo večkrat s sekiro. Porotniki so potrdili vprašanje glede umora in sodišče je Topolnika obsodilo na smrt na vešala.

Izraba vodne moči za graško tramvajsko družbo. — Graška tramvajska družba je zgradila ob Muri elektrarno, ki bo dobavljala 200 do 300 konjskih sil električne moči. Elektrarna je že gotova in manjka samo še napeljava za tok. V par mesecih bo gotova tudi ta. Tramvajska družba misli zgraditi še eno elektrarno za dobavo enake množine toka.

Par volov za 19.480 kron. — Graški mesar Josip Pikel je kupil od vnovčevalnice za živino par volov za 19.480 kron. Vola nista bila nič posebno težka/a sta bila hrvaškega izvora. V mirnih časih se je moglo za ta denar kupiti že lepo posestvo.

Nesreča. — Alojzij Filipič, doma od Sv. Tomaža pri Ormožu, sedaj pri vojakihi v Celju, je bil dne 3. junija pri vizitu pušk. En vojak je imel še polno patrono v puški. Kar nenkrat počel strel ter zadene Filipiča v desno stran prsi. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Slana. — Od Velike Nedelje poročajo: Po dravski dolini je 5. junija zjutraj huda slana uničila vse fižol, buče in celo koruzo. Koliko je napravila škode rži in pšenici, bo pokazalo šele v par dneh. Vinogradom, ki krasno kažejo, je zaenkrat prizanesla. Tudi iz raznih drugih krajev poročajo o veliki škodi, ki jo je napravila slana. **Plačilo Nemcem.** — Mariborska Straža poroča: Pred par tedni se

je g. L. G. iz jarenske občine izrazil napram neki kmetici, katere mož je na bojnem polju: "Ali si neumna, da držiš s Slovenci! Ako bi imela nemškutarja za moža, bi ga hitro dobila domov. Glej, jaz sem vedno doma, čeprav bi moral biti tam. Poglej samo, skoro vsi Nemci smo doma." — Kmetiča je povedala to svojemu možu, ko je prišel na dopust, toda on ji je rekel: "Raje sem na bojišču, ker sem Slovenec, kakor pa doma, ako bi moral postati zaradi tega nemškutar!" Živijo!

PRIMORSKE VESTI.

Iz Volč nam pišejo: Umrli je gospa Marija Bukovec, soproga posestnika in mesarja, naokoli znane hiše Krne iz Volč. Bila je pridna gospodinja in skrbna mati svoji družini. Za reveže je imela usmiljeno srce. Mnogi jo bodo pogrešali.

Smrtna kosa. — Dne 5. junija je umrla v Ljubljani gospa Josipina Miserit, gostilničarka, trgovka in posestnica v ulici Sv. Antona v Gorici. Pokojnica je bila vedle blagega značaja in odobrega srca vobče priljubljena, spoštovana in znana po vsem Goriškem. Marsikateri Goričan je v svoji stiski iskral pomoči pri njej in jo tudi našel.

Zopet bolesta izguba. — Izgubili smo enega svojih najboljših mož. V Gorici, kjer se je mudil po opravkih, je umrl za kapjo v pondeljek 10. junija, odvetnik dr. Frančišek Pavletič. Upanje, da bo dobro okrevale, se ni uresničilo. Umrli je v Gorici, na domači zemlji, katero je tako ljubil. Pokojni je bil dolgo vrsto let odvetnik v Gorici. Vojna nam ga je privedla v Ljubljano.

Večja Amerika po vojni.

— Po končani vojni bo postala Amerika veliko večja, kakor smo si domišljali. Preskušnja nas bo izboljšala. Če pa hočemo prenašati svoj delež pri narodnem bremenu, moramo biti zdravi in močni. Dober želodec je glavna podlaga vsega zdravja. Svoje črevesje morate držati vsled tega vedno čisto in gledati na redno delovanje istega. Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino čisti želodec in utrjuje ves notranji prebavni sistem. Ako trpite vsled zabasanosti, neprebave, napenjanja, glavobola, migrene, nervoznosti, vzemite Trinerjevi ameriški eliksir. Cena \$1.10. v lekarnah. — Trinerjevi Liniment vam daje hiter odpomček pri izpahkih, otiskih, oteklinah, hrbtobolu, nevralgiji, okorelih mišicah i. t. d. Ako ste utrujeni od dolge hoje, skopljite si noge in namažite jih s Trinerjevim linimentom, počutili se boste takoj boljše. — Cena 35 in 65¢ v lekarnah; po pošti 45 in 75¢. — Joseph Triner Company, Mfg. Chemists, 1333—1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Advertis.)

KJE JE?

Frank Marinko, star okrog 45 do 50 let, doma iz vrhniškega okraja. Pred štiri leti je živel s svojo ženo v Waukegan, Ill., ter se je zatem preselil v Chicago. Njegova žena je doma iz Stare Šrange pri Vrhniki, p. d. Primožova. Kdor ve za njegov naslov naj ga izvoli radi neke važne zadeve sporočiti na **Upravništvo našega lista.**

NA PRODAJ JE

63 akrov zemlje obsegajoča farma v Crivitz, Wis., ležeča ob krasni jezerski fronti. Cena samo \$1300. — Treba je samo nekaj naplačila v gotovini, drugo pa na obroke.

Na prodaj je tudi 80 akrov velika farma, z vsemi gospodarskimi poslopji, stroji in potrebnim poljedelskim orodjem. Farma je oddaljena 3 milje od bližnjega mesta. Cena \$2300. — Zahteva se nekaj naplačila, drugo na obroke.

Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na Mrs. Majer 2010 So. Robey St. 2nd floor. Chicago, Ill. (Advertis. No. 32.)

TAROK KARTE!

Prijateljem najlepše igre "tarok" naznanjamo, da imamo v zalogi pristne, ali starokrajске "tarok" karte, ter jih pošiljamo po poštneem povzetju (C. O. D.) po \$1.35; doma jih pa prodajemo po \$1.25. Naročite jih še danes pri: **Pilsen Supply Co., 1836 So. Ashland ave. Chicago, Ill.**

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Najinim sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjava žalostno vest, da nas je najin preljubi sinko

Jožef Vidina zapustil dne 9. junija, ter se je preselil v večnost med angeljce. Neizprosna smrt se ni ozirala na žalost starišev, kateri so željno pričakovali, da bi kmalu okrevale od hude bolezni, pljučnice, ampak vzela ga je tja, kjer ni bolezni in težav.

Tem potom se najiskrenjeje zahvaljujemo vsem onim, kateri so nama ob britkih urah stali na strani, ter nam pomagali pri dolgotrajni bolezni najinega sinčka. Posebno zahvalo izrekava družini Math. Rogina, gospej Ani Adlekič, ter g. Peter in Mary Balkovec za pomoč.

Tudi za darila vencev in evetic se zahvaljujemo botrom Josip in Ani Ivanušič, ujen Frank Starakič, bratu Mihael Žugel, svakoma Frank Gašparič, in Frank

Plantan, ter botru Frank Starakič in Josip Žunič.

Lepa hvala tudi glavnemu odboru Mladinskega oddelka K. S. K. Jednote, za brzo in točno izplačilo pogrebnihi stroškov.

Vsem starišem-članom naše slavne K. S. K. Jednote, priporočava, da vpišejo tudi oni svoje otroke pod njeno mogočno varstvo, ker nihče ne ve, kje ga nesreča čaka.

K sklepu teh vrstic izrekava vsem najinim dobrotnikom še enkrat prisrčna hvalo; dobri Bog naj vam vse stotero povrne! Najinemu nepozabnemu sinčku naj sveti večna luč! Videli se bomo nad zvezdami.

Zalujoči ostali: **Josip in Magdalena Vidina, stariši.**

V Pittsburgh, Pa 3. avg. 1918.

RAD BI ZVEDEL

za svojega "komarata" Anton Kramarja, kje se sedaj nahaja. Pred par leti je živel v East St. Louis. Prosim ga, da se naj zglašni na naslov: **J. M., Box 114, Mohawk, Mich.**

GENJ. ČLANI IN ČLANICE TER ČITATELJI! Kupujte pri tvrdkah in podpirajte trgovce, ki oglašujejo v našem listu!

THE PEOPLES MUTUAL BURIAL COMPANY.
(Ljudska vzajemna pogrebniška družba.)

Vam nudi ves pogreb — ako naredite z nami pogodbo za vso vašo družino in plačate \$10.00 na leto. V slučaju smrti katerega člana vaše družine vam damo lepo izdelano leseno rakevo, opremljeno z belim suknom ali plišem; rakevo so črne, sivkaste ali bele barve, kakoršno kdo izbere. Poleg tega damo tudi velik zunanji zaboj za rakevo, 1 mrliški voz, dva avtomobila z 6 sedeži, svenec za vrata, rokavice za pogrebce, križ in vse druge pogrebne potrebščine. Poleg tega mrtveca balzamiramo in damo moža na razpologo ki bo ohranjal pogreb in prevoz iz hiše žalosti v cerkev do pokopališča in nazaj do doma. Posamezniki se lahko zavarujejo na ta način pri nas za \$5.00.

Za nadaljna pojasnila in podrobnosti se obrnite na našega zastopnika, vašega rojaka

MARTIN LAURICH,
1900 W. 22. Place, Chicago, Ill.

Ne strašite se!
Vaš denar je varen!

Če tudi je razglašena vojna, se vlada ne bode polastila vašega denarja, naloženega na banki. Tako izjavlja predsednikova vojna proklamacija. Kar je vaše, je torej vaše in ostane vaše; nihče nima pravice do vaše lastnine, dokler se Vi zadržite mirno in ne rujete zoper našo državo.

3% obresti na hranilnih ulogah 3%

Obresti ako nedvignjene, se pripisujejo v glavnici in se tako zopet obrestujejo. Pri nas boste vedno dobro in uljudno postreženi po svojem rojaku.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica Federalnega rezervnega sistema.

Denarja v stari kraj vam sedaj ne svetujemo pošiljati, tudi ne po brozičnem brzojavu, ker so razmere preveč nestanovitne. Oddajamo in najem varnostne škrinice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer je potem isto varno pred ognjem in tatovi. Poslojpe, kjer so naši uradi, je naša lastnina.

Naše banka je depositni urad za zvezno poštno hranilnico, za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav. Odprto vsaki dan, razun nedelj in praznikov, od 9. dop. do 3. pop.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$360,000.

JOSIPPERKO
SLOVENSKA GOSTILNA
2236 S. Wood Street Chicago, Illinois
Telefon: Canal 293.

Se priporoča rojakom Slovincem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra plača", to je moje geslo.

Telefon: Canal 80
Martin Nemanich
SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAVRACIJA
1900 W. 22nd St., vogal So. Lincoln St., Chicago, Ill.
Rojaki Slovenci vedno dobro došli!

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinski roman iz časov francoske revolucije.
(Spomini častnika švicarske garde Ludvika XVI.)
Nemško spisal Jos. Spillmann K. J. Poslovenil ***

Zdaj je vse v najboljšem tiru jedlo in pilo, in jaz sem mislil, s kakšnim izgovorom bi se odstranil; zakaj Židov obraz mi je bil še vedno pred očmi, in čutil sem naprej, da se mora kaj neprijetnega zgoditi. A ni se mi posrečilo, inebiti se tovarišev, ki so bili prišli že zelo v dobro voljo. Mali Provençal je bil začel petje v kolarju, in moral sem držati z drugimi, sicer bi ga užalil.

Tu so se nakrat odprle duri, in Santerre je naglo stopil k meni. "Mladi prijatelj," šepnil mi je v uho, "mirovni sodnik mestnega oddelka s policijo je tukaj in hoče na obtožbo nekoga Žida prijati nekovega Muosa, ci-devanta, častnika proklete švicarske straže, zavoljo goljufije in dolgov. Recite mi le z besedo, da niste noben ci-devant, in pokor sem vam, da bo prej Žid visel na prvi laterni, nego da eden teh biričev roko položi na vas."

"Jaz nisem aristokrat," sem rekel. "Žida nisem ogoljufal in mu nobenega vinarja nisem dolžna."

"Torej niste bili nikoli častnik švicarske straže?" je še enkrat vprašal Santerre.

Laž v zadregi bi me bila utegnla reči. A smatral sem pod svoje čast, pomagati si s takim sredstvom iz zagate. "Jaz nisem častnik!" sem odgovoril. "Ako vam ta zjava ne zadostuje, pustite v božjem imenu, naj biriči pridejo."

Santerre je skomignil z rameni in mrmral: "Pa vendar imate nekaj aristokratskega na sebi!" ter je šel ven. Trenutek pozneje je vstopil mirovni sodnik z Židom, in oborožena straža se je postavila na vrata. Petje v našem kolarju je utihnilo, hrup v veliki sobi polegel, vse je stegovalo vratove in gledalo na nas.

Tu je tisti, državljani sodnik, tu je tisti, ki me je ogoljufal za 800 louisdorjev! Spravil me je na beraško palico! Zakaj njegov čedni prijatelj, ci-devant baron Reding, se je branil izplačati ponarejeno menico, ki mi jo je obesil ta goim (*židovska psovka na kristjane), in za katero sem mu jaz dal 800 louisdorjev, sam zlat denar, celo moje premoženje! O jaz nesrečni človek! Torej uklenite ga vendar, da prejme za to svojo plačilo, moj ljubi gospod — o prosim odpustanja, reči sem hotel: moj ljubi državljani mirovni sodnik! Primate ga vendar, da pride, kamor tiče: v ječo La Force (b. Lafors) in na vislice ali na kolo."

Od celega Židovega govora je le eno mesto vplivalo name: da se je Reding branil, pripoznati menico. Tedaj on živi, ki sem ga že toliko časa imel za mrtvega! Zašto sem tudi le o tem Žida vprašal; in ko mi je mej drugim sramotjenjem potrdil do nepričakovano veselo vest, nisem več izgubil nobene besedice z Baruhom, ampak se obrnil na mirovnega sodnika in rekel: "Pripravljen sem iti z vami. Moja nedolžnost se bo izkazala. Temu človeku nisem niti vinarja dolžan, in pokazalo se bo, da je on ponarejevalec, ne jaz."

"Kaj se pravi, ponarejevalec!" je zakričal Baruh. "In imam v žepu njegovo ponarejeno menico za 800 louisov."

Zdaj pa je zavpil mali Provençal: "Naš tovariš ni slepar! Naj že bo aristokrat ali ci-devant, toda slepar ni. In če naj kdo pride na vislice, si ravno ti videti zrel za to."

S tem je planil na Žida, in njegovemu zgledu so sledili ostali slikarji in tucaj ljudi iz gostilne, ki so še zvečili moj kruh. Tistih par orožnikov in mirovni sodnik bi mu bili malo pomagali, ako ne bi ga Santerre in jaz iztrgala iz pesti razkačene množice, ki ga je pred mojimi očmi dovolj nemilo obdelovala.

"Dobri državljani spoštujte postavo!" sem kriknil v ta metež. "Dravljani, le pustite me iti s tem državljansom sodnikom in s temi služabniki postave. Ne bo mi težko, očistiti se obtožbe. Umaknite se nam!"

Tudi Santerre se je postavil za mirovnega sodnika, in tako smo mogli oditi iz pivnice. A na zahtevo mojih tovarišev so pri-

jeli tudi Žida ter ga peljali z mano. Ni bila prijetna not, ko smo šli, spremljani od vreseče množice, po Pariških ulicah v ječo La Force.

VI. Knjiga MALTEŠKI HOTEL.

XXVII.

Zadoščenje.

Že tri dni sem bil v ječi La Force ter zaman čakal zaslišanja. V jutro četrtega dne so končno prišli po me v stolp ter me odvedli v sobo pritličja blizu jetniških vrat. Mislim, da bom tu postavljen pred svojega preiskovalnega sodnika, ter sem molil k angelju varuhu, da bi mi dal pravih odgovorov; zakaj utegne iti za mojo čast in življenje.

Kako sem se zavzel, ko je namestu preiskovalnega sodnika da, resnično, ne varam se! — pred mano stal marquis d'Hervilly! Dobroško je trajalo, predno sem končno razumel, kaj to pomeni in kako je prišlo. Naj tu ob kratkem povem.

Slučajno, ali marveč po milostni uredbi božje previdnosti je kraljica videla moje črte, ki jih je bil Marillier predložil. Na prvi pogled je na enem kartonu spoznala sliko iz moje risarske knjige, katero sem ji bil pred letom v Trianonu pojasnjeval. "To je od mladega švicarskega častnika, ki ga že več mesecev zaman iščemo", je vzkliknila in takoj poslala po d'Hervillya.

"Tu smo vendar enkrat na sledu za vašim mladim varovaneem, ki ga je bil nesrečni Augardov načrt bega tako žalostno uničil," je rekla. "Naglo poiščite mojstra, ki je predložil te načrte, in po njem poizvedujte, kje stanuje risar kartona! Upamo, da se vam tako posreči najti ubogega po nedolžni, obsojenega častnika, in ko ga najdete, pripeljite ga takoj sem, da popravimo, kolikor mogoče, kar smo na njem zagrešili!"

Tako je velela Marija Antoinetta. Nekaj dni po mojem begu iz bolniške sobe v Courbovoje je bila la namerj po patru Sekundu zvedela o moji usodi; kapucinu je obleka Assiškega berača res odprla vrata na dvor. Kraljica je takoj poklicala k sebi majorja Bachmanna ter mu velela, razdreti izrečeno sodbo vojnega sodišča. Načrt bega je bil mej tem opuščen Augard pa, ki ga je bil njegov čedni nečak izdal, je bil v ječo vržen ter je pozneje v inozemstvo pobegnil. Major Bachmann je pa moral kraljici sporočiti moj beg, in vse prizadevanje, da bi me kje v Parizu iztaknili, je bilo zaman. Tako je prišlo, ker sem bil prenačljeno sklenil, bežati pred nekaj ponižanji, da radi tega nisem bil že davno v prejšnji časti in službi. To je da je bilo vojno sodišče moje ravnanje, spoznavši njegov pravi vzrok, proglasilo za docela pošteno in upravičeno ter mi prisodilo polno zadoščenje.

D'Hervilly je torej hitel s kartonom k Marillerju, ki mu ga je bil imenoval minister kraljeve hiše. Tam je zvedel, da so me zaprli in tudi, zakaj. D'Hervilly je celo zgodbo menice vedel že od Bachmanna, zato se je neutegoma podal k pravosodnemu ministru, mu stvar razložil ter prejel pismeno povelje na ječarja od La Force, naj me nemudoma spusti na prosto. Maršal se je pripeljal s svojim vozom ter mi naznanil osvobodjenje in srečni preobrat moje usode.

V Hervillyjevem stanovanju sem bil najprej izročeni komornemu strežaju, da mi pomaga pri oblačenju; zakaj v svoji slikarski obleki se nikakor nisem mogel predstaviti kraljici. Monsieur Jacques (b. mosié Žak) — tako se je strežaj še vedno pustil imenovati, vkljub temu da je bil nov zakon naslov "gospod" zamenjal z nazivom "državljan" — monsieur Jacques si je na vso moč prizadeval z menoj, da postanem "prezentabel". Moje noge so tičale v čevljih in svetloplavih nogavicah, h katerim so se krasno podajale dokolenske hlače iz temnoplovega žameta. Z zlatom pre-

vezani beli atlasov telovnik je bil že sam zase krasna parada, in suknja iz sinjega damasta z ohlapnimi rokavi, širokimi zasleci in dvema vrstama velikanskih gumbov, katerih vsak je nosil pod steklom lično miniaturno sličico — umetno delo 'maitre tailleurja. stare žile. Povrhu so prišle še fino nagubane napsrne in zapestne nabornice in naposed' neizogibni oblak pudra, ki naj bi mojim lasem dal nekoliko častitljivejšo barvo.

"Gospod", je rekel naposed' monsieur Jacques, odstopivši tri korake in motreč me z očesom umetnika, "zdaj ste sama popolnost, z eno besedo — zdaj ste prezentabel. Če naj vam še kaj manjka, to bi bila redovna zvezda, a te vam jaz ne morem dati, in niti kralj ne, odkar so ti lopovski sansculotti (b. sanskiloti) vse redove in naslove odpravili."

Ko sem prišel iz rok častivrednega komornega strežaja kakor prestvarjen, je bil zadnji čas, odpraviti se na dvor. Sedla sva v voz in se odpeljala pred vrata kraljeve palače. Straža, ki je bila od našega polka, je prezentirala staremu maašalu. Komaj me je poročnik Gibelin zagledal, me je takoj spoznal in zaklical pozabivši vse službene prepise: "Poročnik Muos! Prosim tisočkrat odpustanja! Takrat ste odlično kavalirsko delali! V čast!" S tem je planil k meni ter mi stresel roko. Pa tudi vojakom, ki sem jih vse osebno poznal, sem moral reči par besed in jim prijazno stisniti roko. Veselje teh poštenih ljudi mi je v dno duše dobro delo.

(Dalje prihodnjič.)

While someone gives his Life
— what are you giving?
— think a minute

Kupujte Vojno varčevalne
znamke!

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J.,
N. S. PITTSBURGH, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1915:

Predsednik: John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
I. tajnik: Frank Trampus, 5146 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

Zastopnik: Jurij Greguraš, 4517 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.
Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000, \$500 ali \$250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali \$7.00 bolniške podpore na teden.

Slovenci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče k K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglašiti pri II. tajniku Frank Golobič, 5212 Natrona alley, Pittsburgh, Pa., isti dan ko zbolí in ravno tako zopet ko ozdravi.

JAKOB STAUDOHR

9520 Avenue L,

South Chicago, Ill.

Telefon: So. Chicago 1236.

se priporoča Slovincem in Hrvatom.

Prodajam in razvažam premog in drva, selim pohištvo in opravljam ekspresne posle.

Svoji k svojim!

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Bolne ženske

naj bi ne prenašale hudih bolečin, krčev in drugih nerodnosti, katerim so tolikrat podvržene. Teh bolečin bi ne bilo nikakor potreba, prestajati. Iznebite se jih že sedaj, ali od začetka. Rabite torej občeznano zdravilo za ženske in za dekleta, vzemite

Severa's Regulator

(Severov Regulator). To je izborna tonika in zdravilo, osebno pri ženskih boleznih. To zdravilo deluje hitro, mirno in z gotovim uspehom. To zdravilo ne vsebuje ničesar takega, kar bi škodovalo zdravju. Vsaka žena naj bi isto poskusila. Cena \$1.25 steklenica; dobiva se v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CLEAR RAPIDS, IOWA

Kupujte Vojno varčevalne znamke!

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy

Prva slovensko-hrvaška
MLEKARNA

1818 W. 22nd Street

Chicago, Illinois.

Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske čikaške nasebine.

Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan.
Z velespoštovanjem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelava pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko unijako tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam pripravljamo zelo pripravne vplachne knjižice za člane in članice, izdelane v malem lepem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter pobotnice. Tiskane imamo tudi **Bolniške liste**, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čiščenje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsa prijatelja Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi lek. so prosti vankorsne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudače vino. V zadevi zabasnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadae slabocbe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembni žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje žilcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je slasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrplosti glečnejev in drugih, najhitrejša istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER CO.

Manufacturing Chemists

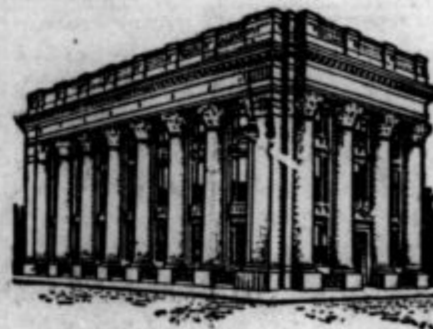
1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena
leta 1857

Nacionalizirana
leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varno čuvala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 ulagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad \$8,500,000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad \$550,000.00, kar se drži v posebnem zaščitnem skladi.

Naložite torej Vaše prihranke v

NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JOLIETU.

3%

Narastle obrasti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilne uloge od \$1.00 naprej.

3%

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Joliet, Illinois.
"JUDESKA BANKA".

MARIJA SLUGA
1828 W. 22nd St.
Chicago, Ill.

Telefonski Canal 6720
Izkušena in s dragim
nim dovoljenjem
potrjena
BABIOA
se uljudno priporoča
svetnikom in hrvaškim
nam in opraki
vzvam.

Tvrda E. Bachman, inkorp.

ZASTAVE, REGALIJE IN RA-
ZNE DRUŠTVENE POTREB-
ŠČINE.

2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.
Telefon: Lawdale 441.

TISKOVINE

Posebne cene za slavna društva, cerkvene in šolske upravitelje, trgovce in zasebnike.
500 papirjev \$2.00
500 kuvert 1.75
250 vel. kuvert 1.75
500 vstopnic 1.50
Bolniške liste, nakaznice in pobotnice po istotako nizki cen.
Pišite nam za ceno predno naročite pravila in tiskovine kje drugje.
AMERIKANSKI SLOVENEK,
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.